

Úřad práce v Ústí nad Labem

pověřený koordinací státní politiky zaměstnanosti v Ústeckém kraji

Dvořákova ul. č. p. 18, 400 21 Ústí nad Labem

e-mail: ustinlabem@ul.mpsv.cz

http://portal.mpsv.cz/sz/local/ul_info

**ANALÝZA STAVU A VÝVOJE
TRHU PRÁCE
V
ÚSTECKÉM KRAJI
za rok 2010**

Předkládá: **Ing. Jan Kvasnička**, pověřen vedením Úřadu práce v Ústí nad Labem

Ústí nad Labem, březen 2011

Osnova:

I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE	3
I.1 Úvod - specifikace kraje, základní informace + mapa.....	3
I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace	5
I.3 Silné stránky kraje	6
I.4 Slabé stránky kraje.....	7
II. ZAMĚŠTNANOST	8
II.1 Celková zaměstnanost.....	8
II.2 Volná pracovní místa	9
III. NEZAMĚŠTNANOST.....	11
III.1 Vývoj nezaměstnanosti	11
III.2 Absolventi škol a mladiství.....	16
III.3 Osoby se ZP.....	17
III.4 Situace dalších problémových skupin na TP.....	18
III.5 Ohrožené mikroregiony v kraji.....	19
III.6 Mapa kraje - míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2010 rozčleněná na okresy	24
IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE	25
V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI.....	27
V.1 Komentář k realizaci jednotlivých nástrojů APZ.....	28
V.2 Rekvalifikace.....	30
V.3 Zkušenosti s realizovanými projekty ESF.....	30
V.4 Opatření související s hospodářskou krizí	37
VI. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ.....	40
VI.1 Předpokládaný vývoj trhu práce, včetně celorepublikových a místních faktorů, které ho ovlivňují	40
VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti.....	40
VII. DOPORUČENÍ.....	41

I. CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE

1.1 Úvod - specifikace kraje, základní informace + mapa

Ústecký kraj se nachází při severozápadní hranici ČR, kde hraničí se SRN a to se spolkovou zemí Sasko. Na severovýchodě sousedí Ústecký kraj s Libereckým, na západě s Karlovarským a z malé části i Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Poloha kraje je z dlouhodobého hlediska příznivá, nadále zůstává však tento fakt oslabován skutečností, že sousedícími oblastmi jsou bývalá NDR, kde je vysoká nezaměstnanost a ekonomicky nejslabší region Česka, kterým je Karlovarský kraj. Rozloha kraje je 5 335 km², což představuje 6,8 % rozlohy ČR. Zemědělská půda zaujímá více než 52 % území, lesy se rozkládají na 30 % a vodní plochy na 2 % území kraje.

Povrch kraje je z geografického hlediska velmi rozdílný, příroda je rozmanitá a pestrá. Podél hranic s Německem je oblast uzavřena pásmem Krušných hor (nejvyšší hora Klínovec, 1244 m se nachází v kraji Karlovarském), CHKO Labské pískovce (od 1. 1. 2001 vytvořen Národní park České Švýcarsko navazující na Národní park Saské Švýcarsko v SRN) a CHKO Lužické hory. Na jihovýchodě kraje se rozprostírají roviny, tzv. Česká křídlová tabule, ze kterých vystupuje historicky nejznámější hora Čech, Říp a CHKO České středohoří se svým nejvyšším vrcholem Milešovkou. Z přírodních krás jsou nejznámější národní park České Švýcarsko s Pravčickou bránou a soutěskami, půvabná labská cesta s Portou Bohemicou nebo útvary Tiských stěn. Největším vodním tokem na území kraje je řeka Labe, zleva se vlévá druhý největší levostranný labský přítok Ohře a řeka Bílina. Z pravé strany se do Labe vlévá na území kraje Ploučnice, posledním pravostranným přítokem na našem území je řeka Kamenice. V kraji jsou rovněž prameny minerálních a termálních vod. Největší vodní plochou na území kraje je Nechranická nádrž, vybudovaná na řece Ohři v západní části kraje.

Vzhledem k bohaté historii osídlení má Ústecký kraj velké množství historických památek. Z nejznámějších lze připomenout např. rotundu na Řípu, pomník Přemysla Oráče ve Stadicích, gotický kostel v Mostě, barokní zámek v Duchcově, kláštery v Oseku a Doksanech, zámky Ploskovice, Jezeří a Libochovice či zříceniny hradů Střekov a Hazmburk. Několik obcí bylo vyhlášeno městskými nebo vesnickými památkovými rezervacemi, Roudnice nad Labem má památkově chráněné městské jádro. V Litoměřicích jsou celoročně pořádány významné výstavy a veletrhy, nejznámější je prodejní výstava Zahrada Čech zaměřená na pěstitelství ovoce a zeleniny. V Mostě se nachází moderní dostihové závodiště Hipodrom Most, závodní okruh Autodrom Most či golfové hřiště. Krajem prochází několik cyklostezek, z nichž jedna má v budoucnu spojit Prahu a Drážďany. Síť školských zařízení tvoří 328 mateřských škol, 283 základních škol, 117 středních odborných škol a gymnázií. Vysokoškolské vzdělání lze v kraji získat na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí n. L.. Zdravotnickou péči zajišťuje 20 nemocnic a 13 odborných léčebných ústavů.

Ústecký kraj tvoří 7 okresů¹, se kterými jsou shodné správní obvody úřadů práce. Dále 354 obcí (58 se statutem města), které jsou administrativně rozděleny do 16 obcí s rozšířenou působností - Chomutov, Louny, Most, Teplice, Ústí n. L., Děčín, Litoměřice, Kadaň, Podbořany, Žatec, Roudnice n. L., Lovosice, Bílina, Litvínov, Varnsdorf a Rumburk a 30 obcí s pověřeným obecním úřadem.

Kraj má důležitou dopravní polohu danou vazbou na Evropskou Unii. Nachází se na evropské dopravní ose vedoucí z Berlína přes Prahu na Vídeň (silniční i železniční koridor), která je podporována 14 silničními, 3 železničními, 1 říčním a mnoha, převážně nově vybudovanými, přechody pro pěší a cyklisty. V kraji je vybudovaná bohatá síť silničních a železničních (2. místo v ČR) cest, které společně s Labskou vodní cestou představují do budoucna významné faktory pro hospodářský rozvoj kraje (alokace kapitálu, průmyslové i obchodní aktivity). Silniční síť se v roce 2006 zlepšila zprovozněním dálnice D8 v úseku Ústí n. L. - Drážďany. Bohužel provoz dálnice jako celku je zkomplikován dostavbou chybějícího úseku „přes Středohoří“ a tím je zpožděno propojení severu a jihu Evropy (Berlín - Vídeň). Stavba chybějícího úseku mezi Lovosicemi a Řehlovicemi začala 6. 11. 2007, ale jeho úplné dokončení je vzhledem k soudním tahanicím v nedohlednu.

¹ Dle klasifikace NUTS4 je na přechodnou dobu ponecháno členění dle dosavadní struktury okresního území (NUTS je klasifikace struktury územních jednotek, zavedená Statistickým úřadem Evropských společenství EUROSTATEM)

Nejoptimističtější varianta předpokládá úplné zprovoznění dálnice D8 v roce 2013. Nemalé jsou lokální důsledky tohoto stavu - především negativní dopravní situace ve městech Ústí n. L., Lovosice a na komunikacích (a jejich okolí) „suplujících“ jmenovaný dálniční úsek.

Vzhledem ke koncentraci průmyslu i obyvatelstva představuje Ústecký kraj z hlediska ČR poměrně významný trh, dobře dostupný z Prahy i sousedního Saska. Na podporu rozvoje a spolupráce, přesahující státní hranice, a to v oblasti územního a regionálního plánování, životního prostředí, hospodářství, infrastruktury, prevence před živelnými pohromami, ekologickými haváriemi, požáry apod., vznikl 24. 6. 1992 Euroregion ELBE/LABE se sídlem v Ústí n. L. a rozlohou 4 800 km² (2 800 km² v ČR a 2 000 km² v SRN), na jehož území žije kolem 1,3 mil. obyvatel a sdružuje několik stovek měst a obcí. Významnými městy jsou Drážďany, Ústí n. L., Děčín, Teplice, Pirna, Freital a Litoměřice.

Tabulka 1 - Základní informace o kraji a obyvatelstvu¹⁾

Ukazatel	měrná jednotka	údaj
rozloha kraje	km ²	5 335
délka státní hranice se SRN	km	250
počet okresů	počet	7
počet obcí	počet	354
počet obyvatel	tisíc obyvatel	836
hustota obyvatel	obyv./km ²	157

¹⁾Data poskytuje Český statistický úřad - údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

Ústecký kraj

I.2 Ekonomická, sociální a demografická situace

Tabulka 2 - Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel¹⁾

	31. 12. 2008	31. 12. 2009
počet obyvatel celkem	835 891	836 198
z toho ženy	423 429	423 579
z toho věková kategorie: 0 - 14 let	126 837	127 116
15 - 64 let	597 980	594 705

¹⁾Data poskytuje Český statistický úřad - údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

Struktura ekonomiky i hospodářský význam kraje mají hluboké historické kořeny a jsou dány značným nerostným bohatstvím. Z ložisek ve svazích Krušných hor se nejprve rýžovaly, později dobývaly hlubinnou těžbou, barevné kovy, především cín, ale i měď. Od 19. století se do popředí dostala rozsáhlá ložiska hnědého uhlí, uložená nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev zasahuje od Ústí nad Labem až po Kadaň. Dále mezi důležité suroviny našeho kraje patří sklářské a slévárenské písky a stavební kámen. Průmyslová činnost z minulosti měla a dosud má nepříznivý dopad na kvalitu životního prostředí. Silně rozvinutá povrchová těžba značně poškodila přirozenou tvář krajiny, která se postupně obnovuje jen velmi nákladnou rekultivací. Dobře známy jsou i problémy s emisní situací v Ústeckém kraji. V posledním desetiletí došlo k výraznému zlepšení, což lze dokumentovat snižujícím se množstvím emisí, ale i přesto je kraj vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím.

Podstatnou charakteristikou kraje je jeho vnitřní členitost a různorodost. Ta je primárně dána přírodními podmínkami, koncentrací obyvatelstva v pánevní oblasti a podél říčních toků a historickým vývojem. V kraji tak lze vymezit čtyři oblasti, které se dosti významně od sebe liší svojí hospodářskou specializací, sídelní a sociální strukturou a mírou poškození životního prostředí:

- Pánevní oblast - typická koncentrací průmyslu s vysokou hustotou osídlení a většími městy, se specializací hospodářství na dobývání nerostů, zejména hnědého uhlí, energetiku, strojírenství a chemickou výrobu. Patří sem okresy Chomutov, Most a Teplice.
- Průmyslově-zemědělská oblast - zejména okresy Litoměřice, se zemědělskou specializací na ovocnářství, zelinářství, vinařství, chmelařství (nejvyšší podíl soukromě hospodařících rolníků v kraji) a Louny, se zaměřením na pěstování obilovin, olejnin, na produkci masa a vajec, chmelařství. V obou okresech došlo v posledních 15 letech výraznému poklesu zaměstnanosti v zemědělství (tradiční odvětví) a pracovní příležitosti poskytuje průmysl. V okrese Litoměřice je průmysl zastoupen chemickou, papírenskou, potravinářskou a automobilovou výrobou a v okrese Louny to jsou energetický, strojírenský, stavební hmoty a automobilový průmysl. V této oblasti je velký počet relativně malých obcí, s možností využití ekoturistiky.
- Krušné hory - převážná část česko-saského pohraničí, dnes velmi řídko osídlený horský pás, hustota osídlení činí v horách 20 - 50 obyvatel/km², tvoří významnou bariéru jak přírodní, tak sociální a kulturní, kde nejsou lokalizovány téměř žádné hospodářské aktivity. To je ještě posilováno nedostatkem turistické infrastruktury a občanské vybavenosti. Území je z velké části závislé na extenzivním zemědělství a na omezeném cestovním ruchu, ale je zde velký prostor pro jeho rozvoj. Na odstranění hranic jako překážek společného rozvoje bylo založeno od r. 1992 sdružení Euroregion Krušnohoří se sídlem v Mostě, které tvoří na české straně některé obce okresů Chomutov, Louny, Most, Teplice, Litoměřice a na německé straně okresy Annaberg, Freiberg, Střední Krušnohoří a Stollberg.

- **Průmyslová oblast** - jedná se o okresy Ústí nad Labem a Děčín, kde se částečně vyskytuje oblast s vysokou hustotou osídlení a kde převažuje rozmanitá průmyslová výroba (chemický, strojírenský, automobilový, textilní a potravinářský průmysl), a jiná část území, s poměrně kvalitním životním prostředím, je využívána k rekreačním účelům. Severní část děčínského okresu nazývaná se Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typicky periferním územím.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v kraji patří UNIPETROL RPA, s.r.o., Severočeské doly a.s. (včetně dolů v Bílině), AGC Automotive Czech a.s., JOHNSON CONTROLS AUTOMOBILOVÉ SOUČÁSTKY, k.s., Litvínovská uhelná, a.s., Coal Services a.s. a především Krajská zdravotní a.s., která je dominantním zdravotnickým zařízením v kraji sdružujícím nemocnice v Děčíně, Chomutově, Mostě, Teplicích a Ústí n. L. a zároveň největším zaměstnavatelem kraje zaměstnávajícím přibližně 6 400 zaměstnanců.

Obyvatelstvo Ústeckého kraje je významně koncentrováno do pánevní a části průmyslové oblasti, kde je průměrná hustota přes 200 obyvatel na km² a soustřeďuje se zde více než 80 % městských sídel. Naproti tomu v průmyslově-zemědělské oblasti s vyšším podílem menších sídel je průměrná hustota 94 obyvatel na km². V kraji žilo ke konci roku 2009 přes 836 tis. obyvatel, což představuje mírný nárůst oproti konci roku 2008. Z celkového počtu obyvatel ČR je to asi 8 % a řadí to kraj na páté místo v zemi. Hustota obyvatel je vyšší než vykazuje celostátní průměr a nejhustěji je osídlená podkrušnohorská hnědouhelná pánev. V roce 2009 se do Ústeckého kraje přistěhovalo 7 964 obyvatel a vystěhovalo 8 386 obyvatel, tzn. záporné migrační saldo ve výši 422 obyvatel. Ve stejném roce se v kraji živě narodilo 9 626 obyvatel a zemřelo 8 897 obyvatel, což znamená přirozený přírůstek o 729 obyvatel. Meziročně tak v Ústeckém kraji přibylo 307 obyvatel. Z demografického hlediska je v kraji množství relativně mladého a adaptabilního obyvatelstva převážně s nižší vzdělanostní úrovní. Průměrný věk obyvatel kraje je 39,8 roku, u mužů je to 38,3 let a u žen 41,2 let. V roce 2009 uzavřelo v kraji sňatek 3 945 párů a 2 805 manželství bylo rozvedeno.

Tabulka 3 - Hustota zalidnění v jednotlivých okresech k 31. 12. 2009¹⁾

	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel ¹	Hustota zalidnění (obyvatel/km ²)
Kraj celkem	5 335	354	836 198	157
Děčín	909	52	135 740	149
Chomutov	935	44	126 438	135
Litoměřice	1 032	105	118 040	114
Louny	1 118	70	87 263	78
Most	467	26	117 274	251
Teplice	469	34	129 985	277
Ústí nad Labem	405	23	121 458	300

¹⁾Data poskytuje Český statistický úřad - údaje z demografické statistiky jsou za uplynulý rok k dispozici vždy v květnu následujícího roku. Skutečnost z konce předchozího roku je platná po celých následujících 12 měsících.

1.3 Silné stránky kraje

- výhodná geografická poloha mezi Prahou a Saskem
- převážně průmyslová aglomerace s vybudovanou energetickou a vodohospodářskou infrastrukturou
- pozice na hlavní středoevropské dopravní ose z Berlína přes Prahu na Vídeň (silniční i železniční koridor, Labská vodní cesta)
- nadprůměrně hustá silniční (od prosince roku 2006 zprovoznění dálnice D8 v úseku Ústí nad Labem - Drážďany) a železniční síť (2. místo v ČR)
- rozsáhlá nabídka volných výrobních budov a ploch

- možnosti zahraničních investic v regionu s prokázaným zvýšením produktivity
- tradice průmyslové výroby
- zásoby nerostných surovin
- jsou zde určité územní rezervy umožňující rozsáhlou výstavbu bez nároků na zábor krajiny a určité množství nevyužitých objektů (na krajské úrovni byl zpracován projekt, financovaný Evropskou unií, jenž se týká regenerace nevyužitých území, tzv. Brownfields - snahou Krajského úřadu je orientovat na ně zájem přicházejících investorů, před často unáhlenými investicemi do výstavby tzv. „na zelené louce“)
- propojení center uvnitř regionu
- zavedený těžební, energetický a chemický průmysl (firmy celorepublikového významu)
- relativně nízké náklady na pracovní sílu
- levné bydlení
- průchod tranzitního plynovodu a dostatečná kapacita u vysokotlakých plynovodů pro rozvoj
- dostatečná kapacita elektrické energie v rozvodných sítích pro investiční rozvoj kraje
- vysoký počet disponibilní pracovní síly
- příznivá věková struktura obyvatelstva v porovnání s ostatními kraji
- kvalitní síť středních odborných škol
- solidní kulturní (např. divadla v Ústí n. L. a Mostě, výstaviště v Litoměřicích) a sportovní zázemí (např. fotbal, hokej, basketbal)

1.4 Slabé stránky kraje

- vysoká míra nezaměstnanosti v důsledku hospodářské restrukturalizace po roce 1990
- nedostatečná integrace minoritních skupin obyvatelstva
- vysoký podíl obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání
- nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel kraje
- vysoká kriminalita a výskyt sociálně-patologických jevů
- nepříznivá image kraje z hlediska životního prostředí
- přerušené tradice života historického obyvatelstva kraje a malá přitažlivost života v tomto kraji pro stávající obyvatele, hlavně pro vysokoškolsky vzdělané
- kromě UJEP není v kraji žádná škola univerzitního typu, jsou zde pouze střediska VŠFS o.p.s. v Mostě, ČVUT v Děčíně a privátní VŠEM s.r.o. v Ústí n. L. či Bankovní institut a.s. v Teplicích
- ani UJEP nezajišťuje v mnoha oborech magisterské studium, a tak absolventi UJEP odchází „dostudovat“ do jiných měst, kde nezřídka zůstávají
- silné zaměření ekonomiky na průmyslová odvětví s velkou materiálovou náročností
- velká koncentrace ekonomických subjektů v centrech kraje, malý počet dlouhodobě prosperujících středních a malých podniků
- špatný technický stav komunikací
- nedostatečně rozvinutá informační a komunikační infrastruktura
- chybějící dostavba úseku dálnice D8 „přes Středohoří“ a tím je zpožděno propojení severu a jihu Evropy (Berlín - Vídeň), neoptimističtější varianta dokončení předpokládá úplné zprovoznění dálnice D8 v roce 2013

II. ZAMĚSTNANOST

II.1 Celková zaměstnanost

Tabulka 4 - Vývoj počtu zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ

Zaměstnavatelé, zaměstnanci a OSVČ	stav k	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010
Zaměstnavatelé		
zaměstnavatelé	17 024	16 518
Zaměstnanci a OSVČ		
zaměstnanci	269 642	285 896
osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)	55 453	53 059
Celková zaměstnanost (zaměstnanci + OSVČ)	325 095	338 955

Z meziročního srovnání celkového počtu zaměstnavatelů vyplývá, že došlo k mírnému snížení o 506. Pořadí okresů s největším počtem zaměstnavatelů v kraji zůstalo nezměněno, nejvíce zaměstnavatelů je zastoupeno v okresech Teplice (2 804), Ústí nad Labem (2 752) a Děčín (2 506), nejméně jich působí v okrese Louny (1 657). Na počtu velkých zaměstnavatelských subjektů se stále významnou měrou podílejí rozvojové a průmyslové zóny v kraji a jejich postupné využívání.

Regionální zaměstnavatelé, a to i v některých průmyslových zónách, museli v roce 2010 omezit poptávku po pracovnících. Někteří byli nuceni přistoupit k průběžnému snižování stavů zaměstnanců nebo čelí dočasnému omezení odbytu jejich výrobků nebo omezení poptávky po jimi poskytovaných službách tím, že nepřidělují svým zaměstnancům po určité dny v týdnu práci s náhradou mzdy (částečná nezaměstnanost), neboť se jedná o překážku na straně zaměstnavatele (viz. kap. V.4 Opatření související s hospodářskou krizí). V uplynulém roce takto úřady práce v kraji rozhodly o 66 zaměstnavatelích, kdy poskytování náhrady mzdy v nižší částce náleží v důsledku částečné nezaměstnanosti 5 200 zaměstnancům. V roce 2010 došlo v kraji v režimu hromadného propouštění k ukončování pracovních poměrů u 26 zaměstnavatelů, které postihlo 836 pracovníků.

V této souvislosti přistoupilo MPSV v roce 2009 v rámci programů ESF k vyhlášení mimořádných výzev a zahájení realizace nových projektů, zaměřených na zvyšování adaptability zaměstnanců, konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím prohlubování odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů. Všechny úřady práce v kraji realizovaly v letech 2009 a 2010 projekt „Vzdělávejte se!“, kdy se jednalo o podporu formou poskytnutí příspěvku na úhradu nákladů na odborný rozvoj zaměstnanců a náhradu mezd, vč. sociálního a zdravotního pojištění a cestovních náhrad, a to po dobu, kdy se jejich zaměstnanci účastnili vzdělávání. V roce 2010 se na úřadech práce v Ústeckém kraji rozběhl projekt „RESTART“, který má pomoci propouštěným zaměstnancům nebo zaměstnancům ohroženým ztrátou zaměstnání. Bližší informace k oběma zmiňovaným projektům jsou uvedeny v části týkající se APZ (viz. kap. V.4 Opatření související s hospodářskou krizí).

U celkové zaměstnanosti se počet pracovníků zvýšil, a to o 13 860. Tato skutečnost je ovšem významně zkreslena tím, že se na pobočku OSSZ v Ústí nad Labem postupně převádějí všichni zaměstnanci zaměstnavatele Česká pošta, s.p.. V Ústí n. L. se budou zpracovávat mzdy pro pojištěnce z celé země. V meziročním srovnání tak vykázalo pokles zaměstnanosti 5 okresů Ústeckého kraje - Teplice (- 4 559), Děčín (- 2 181), Louny (- 1 911), Most (- 962) a Litoměřice (- 81). K nárůstu došlo pouze v okrese Ústí nad Labem (22 900) a mírně také v okrese Chomutov (654). Počet zaměstnanců (bez OSVČ) se v roce 2010 z výše uvedených důvodů zvýšil o 16 254, ale počet osob samostatně výdělečně činných dle očekávání poklesl o 2 394, což lze přičíst následkům hospodářské krize, se kterými se naše ekonomika potýká od roku 2009.

Nejvíce pracovníků nadále nachází uplatnění v soukromé sféře sekundárního sektoru v různých odvětvích zpracovatelského průmyslu, stavebnictví a v okresech Most, Teplice a Chomutov při dobývání nerostných surovin.

II.2 Volná pracovní místa

Tabulka 5 - Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání

Stupeň vzdělání	31. 12. 2009			31. 12. 2010		
	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	283	24	11,8	314	414	0,8
základní vzdělání	24 471	317	77,2	24 710	284	87,0
nižší střední vzdělání	45	14	3,2	48	8	6,0
nižší střední odborné	2 019	1	2 019,0	2 165	9	240,6
střední odborné s výučním listem	21 418	677	31,6	22 298	816	27,3
střední nebo střední odborné bez maturity i výučního listu	373	8	46,6	389	17	22,9
ÚSV	1 153	21	54,9	1 195	41	29,1
ÚSO s vyučením i maturitou	2 155	85	25,4	2 190	100	21,9
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	6 696	337	19,9	7 170	354	20,3
vyšší odborné vzdělání	185	17	10,9	199	16	12,4
bakalářské vzdělání	278	10	27,8	320	9	35,6
vysokoškolské	871	206	4,2	913	170	5,4
doktorské	29	4	7,3	36	0	-
Celkem	59 976	1 721	34,8	61 947	2 238	27,7

Ve srovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu o 517 volných pracovních míst. Z hlediska počtu nabízených volných pracovních míst byli na tom, tak jako v minulých letech, nejlépe vyučení uchazeči. U počtu VPM na jednoho uchazeče na tom byli relativně nejlépe vysokoškolsky vzdělaní uchazeči, u uchazečů bez vzdělání a neúplným základním vzděláním je situace zkreslena nabídkou VPM pro 400 šiček ve firmě JOHNSON CONTROLS AUTOMOBILOVÉ SOUČÁSTKY, k.s. působící v okrese Litoměřice. Nejhuře jsou na tom uchazeči se základním vzděláním, u kterých je situace stabilně špatná, a hlavně s nižším středním odborným vzděláním. Pro tyto uchazeče se VPM tvoří sporadicky, zaměstnavatelé je spíše radí obecně mezi vyučené uchazeče.

Tabulka 6 - VPM dle jednotlivých měsíců

Měsíc	celkové počty VPM			nově hlášená VPM		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
leden	6 493	3 719	1 681	2 491	1 607	803
únor	6 555	3 162	1 940	2 294	966	1 033
březen	6 259	2 717	1 812	1 796	1 249	1 159
duben	6 046	2 549	1 825	2 169	1 192	1 078
květen	6 106	2 352	1 872	1 995	1 107	1 020
červen	6 157	2 154	1 761	2 233	1 204	865
červenec	6 646	2 101	1 987	2 350	998	864
srpen	6 950	2 248	1 986	1 911	1 088	1 036
září	6 555	2 181	2 043	2 183	920	1 008
říjen	5 808	2 037	2 252	2 223	805	1 148
listopad	5 075	1 851	2 237	1 574	868	846
prosinec	4 485	1 721	2 238	753	554	572
Celkem	-	-	-	23 972	12 558	11 432

Během roku 2010 nahlásili zaměstnavatelé 11 432 míst, je to o 9 % méně než v předchozím roce. Příčinou jsou dopady světové ekonomické krize na naši zemi, zaměstnavatelé se chovají stále opatrně v nábore nových pracovníků.

Nabídku VPM významně zvyšují volná pracovní místa vytvořená v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Takto zaměstnavatelé vytvořili ve sledovaném roce 5 822 VPM. Celkem tedy bylo v roce 2010 vytvořeno 17 254 VPM, z tohoto počtu 34 % v rámci APZ.

Z tabulky je patrné, že v roce 2009 docházelo k výraznému snižování počtu VPM. V roce 2010 tento počet převážně rostl a na konci roku dosáhl hodnoty 2 238. Počet VPM se v roce 2010 pohyboval mezi hodnotou 2 252 (říjen) a 1 681 (leden).

Průměrný měsíční počet VPM činil 1 970. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 se jedná o pokles 429 VPM. Na 1 volné pracovní místo bylo k 31. 12. 2010 27,68 uchazečů o zaměstnání. Volná místa jsou hlášena jak od velkých zaměstnavatelů, tak od středních a malých.

Poptávka po pracovní síle ze strany zaměstnavatelů všech okresů přetrvává především o vyučené uchazeče. Mezi nejčastěji poptávané profese patří zejména obchodní zástupce, lékař, řidič, svářeč. V některých profesích je nadále cítit nedostatek pracovníků i přesto, že uchazeči těchto profesí jsou zastoupeni v evidenci úřadů práce. Rozpor má příčiny ve zdravotních omezeních některých uchazečů, která jim neumožňují vykonávat svou profesi.

Od roku 2005 nadále přibývá zaměstnavatelů, kteří si volná místa sami zadávají a udržují, po zaregistrování na portále MPSV a získání práv od příslušného úřadu práce. Při této činnosti přetrvával problém v zadávání profese podle KZAM, kdy zaměstnavatelům nevyhovoval text, který musí být často upřesněn v tzv. doplňujícím textu, a přesto není zaměstnavatel zcela spokojen.

Profese, o které byl ze strany zaměstnavatelů největší zájem, jsou uvedeny dle jednotlivých okresů:

Děčín

řidič, kuchař, číšník a obchodní zástupce

Chomutov

obchodní cestující, obchodní zástupce, obsluha šicích a vyšívacích strojů, telefonista, obsluha zařízení ve slévárnictví /tavič, slévač/, obsluha automatických nebo poloautomatických montážních linek, obsluha jiných strojů a ostatní montážní dělníci jinde neuvedení, obchodník s realitami, ostatní architekt, projektant, konstruktér, rehabilitační a fyzioterapeutický pracovník /vč. odborného maséra/, úředník ve výrobě

Litoměřice

řidič nákladního automobilu, šička, všeobecná zdravotní sestra, lékař, číšník-servírka, kuchař, zedník, obchodní zástupce, pomocný a nekvalifikovaný montážní a manipulační dělník, obsluha strojů a zařízení, pomocný a nekvalifikovaný dělník na stavbách

Louny

lékař, zubní lékař, psycholog, učitel a vedoucí pracovník v průmyslu, obchodní referent, odbytový agent, technik, číšník-servírka, kuchař, zámečnick kolejevých vozidel, soustružník, svářeč kovů, tesař, obsluha průmyslových zařízení a obráběcích strojů, dělník v elektrotechnice, zahradník, traktorista

Most

zedník, elektrikář, nástrojař-kovodělník, kuchař, svářeč

Teplice

číšník-servírka, elektrikář, elektromechanik, kuchař, řidič, tesař-truhlář, zámečnick, zedník-stavební dělník, administrativní pracovník, lékař, projektant-konstruktér, stavební technik, učitel

Ústí nad Labem

obchodní zástupce, pojišťovací poradce, svářeč, lešenář jinde neuvedený, klempíř, masér jinde neuvedený

III. NEZAMĚŠTNANOST

III.1 Vývoj nezaměstnanosti

Tabulka 7 - Vývoj nezaměstnanosti

Nezaměstnaní, VPM a MN	stav k			
	celkem		ženy	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2009	31. 12. 2010
evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	59 976	61 947	29 777	30 349
z toho dosažitelní	58 732	60 502	29 080	29 509
volná pracovní místa	1 721	2 238	-	-
uchazeči připadající na 1 VPM	34,8	27,7	-	-
uchazeči pobírající podporu v nezaměstnanosti	16 291	15 239	7 662	6 945
míra nezaměstnanosti (v %)	13,6	13,9	16,4	16,5

Situace na trhu práce v roce 2010 byla poměrně stabilní. Počet evidovaných uchazečů se pohyboval se mezi hodnotami 57 015 (říjen) a 63 792 (únor). Nejvyšší průměrný měsíční počet uchazečů o zaměstnání v roce 2010 byl v okresech Děčín (10 425) a Most (9 831), nejnižší byl v okresech Louny (6 157) a Litoměřice (6 714). V meziročním srovnání došlo ke zvýšení o 1 971 uchazečů. Hospodářská recese se zastavila a během roku docházelo k postupnému poklesu počtu uchazečů o zaměstnání.

U dosažitelných uchazečů o zaměstnání je situace obdobná. Nejnižší počet dosažitelných uchazečů byl 55 687 (říjen) a nejvyšší 62 177 (únor).

Vývoj míry nezaměstnanosti kopíruje vývoj počtu nezaměstnaných. S příchodem jarních měsíců byl patrný zvýšený vliv sezónních prací, v měsících září a říjnu snížili míru nezaměstnanosti uchazeči zařazení do rekvalifikačních kurzů úřadů práce. Z hlediska míry nezaměstnanosti (MN) se pozice Ústeckého kraje v rámci ČR nezměnila a po celý sledovaný rok byl kraj stále na prvním místě. V meziročním srovnání stoupla míra nezaměstnanosti o 0,3 %. Ze všech sedmi okresů Ústeckého kraje je již několik let nejvíce postižen nezaměstnaností okres Most (MN 16,51 % k 31. 12. 2010), nejméně okres Litoměřice (MN 11,48 % k 31. 12. 2010). Všechny okresy kraje se se svou mírou nezaměstnanosti řadí na přední místa v setřídění úřadů práce v ČR. Okresy Most, Děčín a Teplice se řadily ke konci roku 2010 do 10. místa. Zbýlé čtyři okresy byly seřazeny do 25. místa.

Tabulka 8 - Tok nezaměstnanosti

	celkem			ženy		
	nově evidovaní	vyřazení	umístění	nově evidované	vyřazené	umístěné
za rok 2009	78 923	64 598	38 344	35 707	30 043	18 577
za rok 2010	71 819	69 848	42 344	32 595	30 392	19 770

Porovnání roku 2010 s rokem 2009, potvrzuje domněnku, že se hospodářská recese zastavila, neboť do evidence úřadů práce v Ústeckém kraji přišlo o 7 103 uchazečů méně a vyřazeno z evidence bylo o 5 250 uchazečů více. Rovněž počet umístěných uchazečů meziročně vzrostl, a to celkem o 4 000 osob.

Největší pohyb se opakovaně týkal měsíce září, kdy přišlo do evidence ÚP 7 385 a vyřazeno bylo 7 238 uchazečů o zaměstnání. K nejnižšímu pohybu došlo v měsíci únoru, kdy se zaevidovalo na ÚP 5 503 a bylo vyřazeno 4 520 uchazečů. Ve všech případech jsou hodnoty sledovaného roku příznivější než v roce 2009. Nadále je patrný sezónní vliv na nezaměstnanost a dle klimatických podmínek v daném roce dochází pouze k měsíčním posunům. V zimních měsících přichází do evidence uchazečů nejvíce. Toto je způsobeno ukončováním sezónních prací nejen ve stavebnictví,

dále ukončováním dohod aktivní politiky zaměstnanosti o vytvoření dotovaných pracovních míst. Koncem zimy a na jaře, kdy se chystají nebo začínají sezónní práce, odchází z úřadů práce nejvíce uchazečů a zároveň jich nejméně do evidence přichází. Také se opakoval obvyklý jev, kdy začátkem roku ve větším počtu přišli do evidence uchazeči, kteří ke konci předchozího roku ukončili samostatnou výdělečnou činnost. Nárůst uchazečů je však jednoznačně ovlivněn především stávající ekonomickou situací v ČR.

Zdrojem nezaměstnanosti v kraji bylo ve sledovaném období průběžné snižování počtu zaměstnanců jak u drobných a středních firem, tak u velkých firem. Ve srovnání s minulostí byl zánik pracovních míst ovlivněn i zmiňovanou celkovou ekonomickou situací, která nastartovala zvýšený příliv do nezaměstnanosti. V některých případech došlo i k zániku firem.

Nadále je dalším podstatným zdrojem nezaměstnanosti i nepříznivá kvalifikační struktura obyvatelstva v kraji. Občané nekvalifikovaní, popř. s neúplnou kvalifikací, jsou v mnoha případech z trhu práce vytěšňováni občany kvalifikovanými, kteří z nějakého důvodu (zejména z důvodu snižování počtu pracovníků) přišli o zaměstnání.

Tabulka 9 - Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání

Stupeň vzdělání	stav k							
	celkem				ženy			
	31. 12. 2009		31. 12. 2010		31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	283	0,5	314	0,5	117	0,4	132	0,4
základní vzdělání	24 471	40,8	24 710	39,9	12 467	41,9	12 373	40,8
nižší střední vzdělání	45	0,1	48	0,1	24	0,1	21	0,1
nižší střední odborné	2 019	3,4	2 165	3,5	834	2,8	842	2,8
střední odborné s výučním listem	21 418	35,7	22 298	36,0	9 722	32,6	9 767	32,2
střední nebo SO bez maturity i výučního listu	373	0,6	389	0,6	309	1,0	331	1,1
ÚSV	1 153	1,9	1 195	1,9	742	2,5	747	2,5
ÚSO s vyučením i maturitou	2 155	3,6	2 190	3,5	1 080	3,6	1 129	3,7
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	6 696	11,2	7 170	11,6	3 844	12,9	4 286	14,1
vyšší odborné vzdělání	185	0,3	199	0,3	115	0,4	130	0,4
bakalářské vzdělání	278	0,5	320	0,5	162	0,5	191	0,6
vysokoškolské	871	1,5	913	1,5	349	1,2	390	1,3
doktorské	29	0,0	36	0,1	12	0,0	10	0,0
Celkem	59 976	100,0	61 947	100,0	29 777	100,0	30 349	100,0

Z procentního vyjádření sice vyplývá jako v předešlém období, že podíl kvalifikovaných k celkovému počtu uchazečů je vysoký (56,0 %), ve skutečnosti se pohyb pracovní síly převážně týká právě kvalifikovaných občanů. Lze předpokládat, že tento trend se nebude měnit ani nadále. Poptávka po pracovní síle ze strany zaměstnavatelů všech okresů byla i ve sledovaném období, kdy zaměstnanost poklesla, především o vyučené uchazeče. Zkušenosti také ukazují, že případné odchylky mezi kvalifikačními požadavky a kvalifikací pracovní síly lze operativně řešit v rámci rekvalifikací.

Problematickou zůstává skupina občanů se základním a "nižším" vzděláním (viz. kap. III.4 Situace dalších problémových skupin na TP), která má stále největší podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, pracovní místa se pro ni tvoří sporadicky, zvyšování předpokladů této skupiny pro umístění na trhu práce je obtížné. Dosud pro ni byly považovány jako optimální nástroj veřejně prospěšné práce, do budoucna se počítá, že budou jen jedním z nástrojů a vláda hledá nové cesty k řešení a i v tomto případě bude kladen důraz na možnosti v rekvalifikacích.

Tabulka 10 - Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Věk	stav k							
	celkem				ženy			
	31. 12. 2009		31. 12. 2010		31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 19 let	3 533	5,9	3 267	5,3	1 543	5,2	1 468	4,8
20 - 24 let	7 983	13,3	7 978	12,9	3 226	10,8	3 371	11,1
25 - 29 let	6 691	11,2	6 859	11,1	3 004	10,1	3 077	10,1
30 - 34 let	7 545	12,6	7 712	12,4	4 077	13,7	3 951	13,0
35 - 39 let	6 957	11,6	7 502	12,1	4 039	13,6	4 184	13,8
40 - 44 let	6 234	10,4	6 409	10,3	3 580	12,0	3 604	11,9
45 - 49 let	6 037	10,1	6 567	10,6	3 346	11,2	3 561	11,7
50 - 54 let	7 109	11,9	7 038	11,4	3 980	13,4	3 748	12,3
55 - 59 let	6 638	11,1	7 169	11,6	2 813	9,4	3 195	10,5
nad 60 let	1 249	2,1	1 446	2,3	169	0,6	190	0,6
Celkem	59 976	100,0	61 947	100,0	29 777	100,0	30 349	100,0

K 31. 12. 2010 byla nejvíce zastoupenou věková skupina 20 - 24 let, těsně následovaná skupinami 30 - 34 let a 35 - 39 let. Faktem je, že podíly jednotlivých věkových skupin na celkové nezaměstnanosti jsou podobné a pohybují se v rozmezí od 10,3 % (40 - 44 let) do 12,9 % (20 - 24 let).

Od 1. 1. 2009 v důsledku novely § 33 ZoZ je nově věnována zvýšená péče při zprostředkování fyzickým osobám do 20 let věku, které nahradily skupinu uchazečů do 25 let, neboť v posledních letech ekonomického růstu po vstupu ČR do EU, byl zaznamenáván klesající trend jejich počtu oproti starším uchazečům. Příčinou bylo dosažené vzdělání, nejčastěji středoškolské nebo vysokoškolské. Skutečnost ovlivnily i lepší podmínky pro uplatnění mladých lidí bez nebo s malou praxí, avšak lepší adaptabilitou na měnící se podmínky na trhu práce v důsledku dobré ekonomické situace do 3. čtvrtletí roku 2008 (ochota se vzdělávat, jazykové znalosti apod.). V roce 2010 se snížil absolutní počet uchazečů do 20 let a ve sledovaném období se tento počet stabilizoval. Podíl na nezaměstnanosti zaznamenal mírný pokles (0,6 %) způsobený celkovým růstem nezaměstnanosti.

Nadále platí, že podíl věkových skupiny nad 50, ale i do 20 let (část uchazečů tvoří absolventi a mladiství), by bez zvýšené péče při zprostředkování zaměstnání, kdy dochází k využívání nástrojů APZ, narůstal.

Tabulka 11 - Délka evidence

Délka evidence	stav k							
	celkem				ženy			
	31. 12. 2009		31. 12. 2010		31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 3 měsíců	15 757	26,3	17 290	27,9	6 713	22,5	7 073	23,3
3 - 6 měsíců	11 703	19,5	9 909	16,0	5 605	18,8	4 873	16,1
6 - 9 měsíců	7 467	12,4	5 713	9,2	3 709	12,5	2 776	9,1
9 - 12 měsíců	5 813	9,7	4 918	7,9	2 755	9,3	2 470	8,1
12 - 24 měsíců	8 296	13,8	11 656	18,8	4 478	15,0	5 959	19,6
nad 24 měsíců	10 940	18,2	12 461	20,1	6 517	21,9	7 198	23,7
Celkem	59 976	100,0	61 947	100,0	29 777	100,0	30 349	100,0

K 31. 12. 2010 se zvýšily absolutní počty uchazečů v kategoriích dle délky evidence do 3 měsíců, 12 - 24 měsíců a nad 24 měsíců. Ve skupině nad 6 měsíců je evidováno 56,0 % uchazečů a nad 12 měsíců 38,9 % uchazečů. Těmto uchazečům věnují úřady práce zvýšenou pozornost při získávání zaměstnání.

V průběhu roku 2010 se nám zvýšil jak absolutní počet, tak podíl uchazečů s délkou evidence nad 12 měsíců. Do této skupiny se ve sledovaném roce dostali lidé, kteří přišli o zaměstnání na přelomu roku 2008 a 2009 popřípadě v jeho průběhu jako důsledek ekonomické krize. Jedná se často o uchazeče o zaměstnání, kteří aktivně hledají zaměstnání, ale vzhledem k dosaženému vzdělání, získané praxi, nízké nabídce volných pracovních míst nebo početné konkurenci při prováděných výběrových řízeních, nemohou žádnou práci nalézt. Pokles uchazečů o zaměstnání, kteří jsou v evidenci déle než 12 měsíců, ovlivní až oživení ekonomiky, které je spojené s růstem objemu výroby a služeb, vytvářením nových pracovních míst a přijímáním nových pracovníků.

Naopak pozitivní vývoj v jednotlivých kategoriích do 12 měsíců ukazuje na skutečnost, že se situace na trhu práce ustálila a počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadů práce v kraji by se neměl v roce 2011 výrazně zvyšovat.

Tabulka 12 - Průměrná délka evidence (ve dnech)

Délka evidence	stav k			
	celkem		ženy	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2009	31. 12. 2010
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů	583	596	660	678
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů	271	301	298	338

Mírné zvýšení průměrné délky evidence evidovaných i vyřazených uchazečů je v závislosti na nárůstu počtu dlouhodobě evidovaných uchazečů v evidenci úřadu práce. U žen je situace dlouhodobě o něco horší než u mužů.

Nadále platí, že nejdéle v evidenci byli uchazeči v okrese Most (průměrně 735 dnů) a nejkratší průměrnou délku evidence mají v okrese Louny (486).

Tabulka 13 - Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)

KZAM	stav k			
	31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 - Zákodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	453	0,8	536	0,9
tř. 2 - Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2 007	3,3	1 985	3,2
tř. 3 - Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	4 122	6,9	4 072	6,6
tř. 4 - Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4 347	7,2	4 708	7,6
tř. 5 - Provozní pracovníci ve službách a obchodě	8 844	14,7	9 419	15,2
tř. 6 - Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	878	1,5	968	1,6
tř. 7 - Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	9 156	15,3	9 726	15,7
tř. 8 - Obsluha strojů a zařízení	5 295	8,8	5 212	8,4
tř. 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	21 508	35,9	21 696	35,0
tř. 0 - Příslušníci armády	15	0,0	36	0,1
nezadáno	3 351	5,6	3 589	5,8
Celkem	59 976	100,0	61 947	100,0

Tabulka ukazuje, že nejčastější zastoupení v kraji mají dlouhodobě uchazeči 9. třídy (35,0 %), 7. třídy (15,7 %) a 5. třídy (15,2 %). Minimální zastoupení mají uchazeči ve třídě 0 (0,1 %) a třídě 1 (0,9 %), u kterých však došlo, stejně jako u většiny ostatních tříd, k meziročnímu nárůstu počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání.

Tabulka 14 - Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM) - ŽENY

KZAM	stav k			
	31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 - Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	139	0,5	173	0,6
tř. 2 - Vědečtí a odborní duševní pracovníci	1 225	4,1	1 230	4,1
tř. 3 - Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	2 018	6,8	2 101	6,9
tř. 4 - Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	3 175	10,7	3 482	11,5
tř. 5 - Provozní pracovníci ve službách a obchodě	6 840	23,0	7 191	23,7
tř. 6 - Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	469	1,6	505	1,7
tř. 7 - Remeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	1 366	4,6	1 209	4,0
tř. 8 - Obsluha strojů a zařízení	1 277	4,3	1 156	3,8
tř. 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	11 751	39,5	11 679	38,5
tř. 0 - Příslušníci armády	4	0,0	21	0,1
nezadáno	1 513	5,1	1 602	5,3
Celkem	29 777	100,0	30 349	100,0

V kategorii žen vypadá z tří nejčastěji zastoupených tříd 7. třída, která je nahrazena 4. třídou, což je jevem očekávaným, neboť v případě žen převládají v evidenci úřadů práce administrativní pracovníce a úřednice nad ženami zabývajícími se kvalifikovanou řemeslnou výrobou nebo opravárenstvím. Největší zastoupení tak mají uchazečky v 9. třídě (38,5 %), následuje 5. třída (23,7 %) a 4. třída (11,5 %). Nejmenší zastoupení, stejně jako u uchazečů celkem, má třída 0 (0,1 %) a třída 1 (0,6 %), u kterých však došlo, stejně jako u většiny ostatních tříd, k meziročnímu nárůstu počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání.

Výčet profesí s nejvyššími počty evidovaných uchazečů dle jednotlivých okresů k 31. 12. 2010:

Děčín

pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (877), prodavači v obchodech (757), pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (696), zedníci, kameníci, omítkáři (606), kuchaři (516), pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních (vč. úklidu letadel, autobusů, vlaků apod.) (514), dělníci nádvorní skupiny (451), sekretářky, sekretáři (370), čišníci, servírky (301), řidiči osobních a malých dodávkových automobilů, taxikáři (287), nástrojaři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci (237), KZAM neuveden (221), montážní dělníci montující mechanická zařízení /stroje, vozidla apod./ (201)

Chomutov

pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (1 969), prodavači v obchodech (639), pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních (vč. úklidu letadel, autobusů, vlaků apod.) (500), pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (462), zedníci, kameníci, omítkáři (408), sekretářky, sekretáři (362), kuchaři (244), montážní dělníci montující mechanická zařízení /stroje, vozidla apod./ (239), obsluha strojů a zařízení (239), nástrojaři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci (235)

Litoměřice

dělníci nádvorní skupiny (830), prodavači v obchodech (572), pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (472), pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních (vč. úklidu letadel, autobusů, vlaků apod.) (364), KZAM neuveden

(341), kancelářští a manipulační pracovníci a obsluha zařízení na zpracování textu (telex, telefax, dálnopis) (330), zedníci, kameníci, omítkáři (316), kuchaři (234)

Louny

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (1 265), pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (430), prodavači v obchodech (338), zedníci, kameníci, omítkáři (317), KZAM neuveden (257), obsluha strojů a zařízení (245), pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních (vč. úklidu letadel, autobusů, vlaků apod.) (206)

Most

KZAM neuveden (1 810), ostatní pomocní pracovníci ve výrobě (1 632), prodavači v prodejnách (747), uklízeči a pomocníci v kancelářích, hotelích, průmyslových a jiných objektech (660), všeobecní administrativní pracovníci (463), zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb (267), kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři (225), pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur (206), číšníci a servírky (204)

Teplíce

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (4 191), KZAM neuveden (666), prodavači v obchodech (419), pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (213), obsluha strojů a zařízení (207)

Ústí nad Labem

prodavači v obchodech (691), pomocníci a uklízeči v kancelářích, hotelích, nemocnicích a jiných zařízeních (vč. úklidu letadel, autobusů, vlaků apod.) (674), pomocní a nekvalifikovaní montážní a manipulační dělníci /jednoduché ruční úkony/ (542), zedníci, kameníci, omítkáři (377), kuchaři (314), sekretářky, sekretáři (304), řidiči osobních a malých dodávkových automobilů, taxikáři (303), číšníci, servírky (208)

III.2 Absolventi škol a mladiství

Tabulka 15 - Vývoj počtu evidovaných absolventů a mladistvých podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	stav k			
	celkem		ženy	
	30. 9. 2009	30. 9. 2010	30. 9. 2009	30. 9. 2010
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	62	66	24	26
základní vzdělání	866	760	439	389
nižší střední vzdělání	0	0	0	0
nižší střední odborné	321	279	138	104
střední odborné s výučním listem	877	880	344	339
střední nebo SO bez maturity a výučního listu	1	0	1	0
ÚSV	98	98	67	71
ÚSO s vyučením i maturitou	499	481	245	247
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	978	1 033	559	619
vyšší odborné vzdělání	84	61	51	45
bakalářské vzdělání	94	118	62	80
vysokoškolské	146	172	79	107
doktorské	2	2	1	1
Celkem	4 028	3 950	2 010	2 028

Počet absolventů a mladistvých se v porovnání s rokem 2009 stabilizoval, v meziročním porovnání máme o 78 absolventů a mladistvých méně. Tato skupina stále patří mezi rizikové. Zaměstnavatelé v době krize omezili poptávku po absolventech škol, kromě toho se jejich situace ještě

zhoršuje větším počtem uchazečů s praxí v evidenci ÚP. U mladistvých je situace umocněna tím, že se jedná o uchazeče se základním vzděláním a také tím, že se pro tuto skupinu nevytvářejí volná pracovní místa (v roce 2010 nebylo nahlášeno žádné takové volné pracovní místo). Míra uplatnění roste s růstem stupně dosaženého vzdělání.

Úřady práce nadále využívají, při umísťování absolventů škol a mladistvých uchazečů do zaměstnání, všech dostupných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti spolu s intenzivní informační a poradenskou činností.

Nadále se přikláníme k názoru, že ke zlepšení zaměstnávání absolventů by také mohlo přispět obnovení učňovského školství, kdy by se každý učeň učil pro konkrétního zaměstnavatele. Zaměstnavatelé by si mohli takto vychovávat a připravovat kvalifikovanou pracovní sílu. Zároveň by se eliminovaly případy příprav absolventů v profesích, které vlastně nikdo nepotřebuje a došlo by k většímu zapojení zaměstnavatelů do přípravy a vzdělávání mladých lidí. Školy by měly také umět připravit své žáky na skutečnost, že se perspektiva jejich oborů a také i používané technologie budou v čase měnit. Absolventi by měli být flexibilnější, samostatnější, ochotni se dále vzdělávat a rozvíjet své schopnosti a dovednosti.

Obecně se nejlépe umísťují na trhu práce absolventi škol, u kterých je zajištěna návaznost na zaměstnavatele (aktivní spolupráce se školou). Následují absolventi technických oborů, oborů ve stavebnictví a zdravotnictví. Nejhůře jsou na tom v současné době absolventi ekonomických oborů a vyučení absolventi škol, které se zaměřují na poskytování osobních služeb (kadeřnice, kosmetička, apod.). K vyšší angažovanosti zaměstnavatelů na profesní přípravě mladých lidí se využívá i veletrhů vzdělávání pořádaných v rámci „Volby povolání“, které mohou zaměstnavatelé svou přítomností výrazně ovlivnit.

III.3 Osoby se ZP

Tabulka 16 - Vývoj počtu uchazečů osob se zdravotním postižením

	stav k			
	celkem		ženy	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2009	31. 12. 2010
osoby se ZP	7 712	7 611	3 802	3 699
podíl na celkovém počtu uchazečů	12,9	12,3	12,8 ¹⁾	12,2 ¹⁾
z toho: plně invalidní	26	4	10	1
částečně invalidní		1 502		730
os. invalidní - I. stupeň (§39/2a)		3 452		1 654
os. invalidní - II. stupeň (§39/2b)	6 416 ²⁾	1 329	3 108 ²⁾	602
os. invalidní - III. stupeň (§39/2c)		5		2
os. invalidní - III. stupeň (§39/2c, §39/4f)		25		9
os. zdravotně znevýhodněné	1 270	1 294	684	701

¹⁾ na celkovém počtu žen v evidenci

²⁾ v roce 2010 došlo k překvalifikování zdravotních omezení

Osoby se ZP mají pro nedostatek VPM omezenou možnost pracovního uplatnění a jsou ze všech sledovaných skupin nejvíce zasaženi dlouhodobou nezaměstnaností. Hlavním problémem uplatnění osob se ZP je jejich nižší produktivita práce a častější nemocnost. U většiny uchazečů se ZP dochází ke kumulaci více zdravotních handicapů, což ještě více zhoršuje možnost začlenění uchazeče do pracovního procesu. Přes uvedené skutečnosti došlo k meziročnímu poklesu o 101 občanů se ZP, podíl na celkovém počtu uchazečů se meziročně také snížil, a to o 0,6 %. Skutečnost je způsobena uplatňováním nástrojů APZ (§ 78 ZOZ atd.).

III.4 Situace dalších problémových skupin na TP

Tabulka 17 - Další problémové skupiny na TP

Skupina uchazečů	Stav k	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010
dlouhodobě nezaměstnaní	32 516	34 645
občané s nízkou úrovní kvalifikace nebo s neuplatnitelnou kvalifikací na trhu práce	24 754	25 478
uchazeči bez kvalifikace	283	314
uchazeči pečující o děti do 15 let	7 915	8 749
uchazeči do 20 let věku	3 533	3 252
uchazeči z vyšších věkových skupin	14 966	15 637

Dlouhodobě nezaměstnaní

Tato skupina patří mezi největší problémy, se kterými se úřady práce v současné době potýkají. Procentní podíl uchazečů evidovaných úřady práce po dobu delší jak 6 měsíců k celkovému počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání se v regionu zvýšil (1,9 %), stejně jako počet těchto uchazečů v absolutním vyjádření (2 129).

Pro úplnost je třeba na tomto místě opakovat, že nelze tuto skupinu hodnotit samu o sobě, neboť je „konglomerátem“ uchazečů z ostatních skupin (lze však říci, že v ní převažují občané s nižší kvalifikací, zejména se základním vzděláním).

Občané s nízkou úrovní kvalifikace nebo s neuplatnitelnou kvalifikací na trhu práce

Občané s nízkou úrovní kvalifikace jsou, společně s uchazeči „bez kvalifikace“, nejvíce ohroženi dlouhodobou nezaměstnaností a jejich počet se v roce 2010 zvýšil o 724. Obvyklým nástrojem, který umožňuje této skupině bezproblémové uplatnění na trhu práce, jsou veřejně prospěšné práce (v průběhu roku 2010 bylo na VPP umístěno 3 486 uchazečů - 774 financováno z rozpočtu ÚP a 2 712 z ESF / OP LZZ). Významným nástrojem, podporujícím uplatnění na trhu práce zůstávají rekvalifikace. Pokud se týká občanů s neuplatnitelnou kvalifikací na trhu práce i nadále jsou v odboru zprostředkování a poradenství seznamováni s nabídkou rekvalifikačních kurzů. Problematické je tuto skupinu k rekvalifikacím motivovat. Stejně jako v minulých obdobích jsou někteří uchazeči umísťováni na SÚPM.

Uchazeči bez kvalifikace

K 31. 12. 2010 evidují ÚP 314 takových uchazečů (bez vzdělání 62 celkem/32 žen, neúplné vzdělání 252 celkem/100 žen), meziročně se stav zvýšil o 31 uchazečů. V ostatním platí řečené v předchozím bodě.

Uchazeči pečující o děti do 15 let

Výraznému zvýšení zaměstnanosti těchto uchazečů brání, stejně jako v minulosti, nízký počet jednosměnných pracovních míst a chybějící možnost zabezpečit péči o děti formou finančně nenáročných služeb, či v rámci rodin. K 31. 12. 2010 bylo v evidenci ÚP 8 749 uchazečů pečujících o děti do 15 let. Meziročně jde o nárůst 834 evidovaných uchazečů o zaměstnání.

Uchazeči do 20 let věku

Z celkového počtu uchazečů dle stavu k 31. 12. 2010 je jich 3 252 ve věku do 20 let. Meziročně se jedná o pokles o 281. Velkou část těchto uchazečů tvoří absolventi škol a mladiství.

Uchazeči z vyšších věkových skupin

Uchazečů ve věku 50 let a výše bylo v roce 2010 v evidenci úřadů práce 15 637. Meziročně se jejich počet zvýšil o 671. Uchazeči o zaměstnání z této skupiny i v tomto roce patřili mezi ty nezaměstnané, kteří obtížně sháněli nové uplatnění na trhu práce. Početně největší byla věková podskupina 55 - 59 let (7 169 osob). Nadále předpokládáme, že k pozitivní změně by mohla napomoci realizace projektů spolufinancovaných z ESF, především charakteru RIP.

III.5 Ohrožené mikroregiony v kraji

Tabulka 18 - Charakteristika mikroregionů k 31. 12. 2010 (s mírou nezaměstnanosti vyšší než 15 %)

Název mikroregionu	počet obyvatel	EAO	počet uchazečů		MN v %	
			celkem	dosažitelní	z uchazečů celkem	z dosaž. uchazečů
Benešovsko	8 466	4 502	760	753	16,9	16,7
Českokamenicko	7 798	4 006	647	638	16,2	15,9
Rumbursko	19 924	10 047	1 723	1 683	17,1	16,8
Šluknovsko	14 002	7 202	1 277	1 251	17,7	17,4
Varnsdorfsko	20 707	10 878	1 817	1 800	16,7	16,5
Jirkov	23 334	11 922	2 081	2 040	17,4	17,1
Vejprty	5 049	2 504	383	380	15,3	15,2
Libochovicko	10 899	5 455	894	884	16,4	16,2
Štětsko	11 574	5 994	989	958	16,5	16,0
Úštěcko	4 862	2 356	498	494	21,1	21,0
Podbořansko	16 157	7 999	1 254	1 215	15,7	15,2
Most	67 691	36 542	5 635	5 523	15,4	15,1
Most - venkov	5 541	2 609	509	503	19,5	19,3
Jih	3 367	1 679	322	319	19,2	19,0
Litvínov a okolí	38 986	19 946	3 315	3 268	16,6	16,4
Hory	574	555	90	89	16,2	16,0
Krupka	13 318	6 745	1 106	1 061	16,4	15,7

Benešovsko

Region tvoří dvě města (Benešov nad Ploučnicí a Verneřice) a 9 obcí (Dolní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Horní Habartice, Malá Veleň, Merboltice, Starý Šachov, Valkeřice a Velká Bukovina).

V Benešově je v současnosti největší zaměstnavatel INTERKOV, s.r.o. (výrobce mechanik do pořadačů). K významnějším zaměstnavatelům patří firma Rock Empire s.r.o., textilní výroba zaměřená na sportovní vybavení, dále KOVO Savčuk, s.r.o. - stabilizovaná kovovýroba, NARVA - prodej osvětlovacích zařízení, Bronswerk Heat Transfer s.r.o. - kovovýroba bez větších problémů. V regionu je několik menších zemědělských organizací a několik samostatně hospodařících rolníků, kterým se v posledních letech začalo i dařit. Významnými zaměstnavateli jsou zde obce, a to formou veřejně prospěšných prací.

Českokamenicko

Region tvoří město Česká Kamenice a obce Janská, Jetřichovice, Kunratice, Kytlice, Markvartice, Srbská Kamenice a Veselé.

V areálu zrušené firmy TOSKAM se zavedla firma SATES s.r.o. se strojírenskou výrobou. V mikroregionu působí také pekárna Limma Food a.s., která vyrábí pečivo pro okolí i mimo mikroregion. Papírenská výroba je ve firmě STIRPACK s.r.o. v papírně APIS s.r.o..

Agroturistika je zastoupena jízdárnou včetně ustájení koní a projížďek v okolí ve Všemilech (osada obce Jetřichovice). Region je vyhledávanou rekreační oblastí a především obce Jetřichovice, Kytlice, Srbská Kamenice žijí z turistického ruchu a rekreačních objektů. Celou tuto rekreační oblast ovlivňuje existence blízkého Národního parku České Švýcarsko.

Velký podíl na poklesu nezaměstnanosti je možné připsat aktivitě města Česká Kamenice při zaměstnávání lidí na veřejně prospěšné práce.

Šluknovsko

Tento region je nejsevernější oblastí České republiky a ze tří čtvrtin je obklopen hranicí se SRN, na jihovýchodě sousedí s regionem Rumbursko. Sousedství se SRN je výhodné z především z hlediska rozvoje malého a středního podnikání, především v oblasti služeb. Bohužel tento potenciál není dostatečně využit vzhledem k tomu, že Šluknovsko sousedí s nejhudšími regiony Saska.

V obci Vilémov fungují firmy SIOPS s.r.o. a STAP a.s., s kterým kooperuje firma Filafest IT, a.s., která koncem roku 2006 získala malou investiční pobídku. Za zmínku stojí firma TRATEC-CS s.r.o. ve Vilémově a provozovnou ve Varnsdorfu. Se švýcarským kapitálem se zabývá výrobou textilních strojů s mechanickým pohonem. Ve městě Dolní Poustevna patří k významným zaměstnavatelům IZOPOL s.r.o. Dolní Poustevna. Centroflor s.r.o. se přestěhoval do části Grafických tiskáren Velký Šenov. V tomto případě je pozitivně vnímán vliv hraničního přechodu Dolní Poustevna – Sebnitz, který v této obci pomáhá rozvoji služeb. Významnými zaměstnavateli jsou i Železářny Velký Šenov a.s., Conmetron Lipová, s.r.o., BeA CS s.r.o. Lobendava, Alatec s.r.o. Mikulášovice, Lemfeld a syn, s.r.o. Mikulášovice, Conta-clip s.r.o. Mikulášovice, MIKOV a.s. Mikulášovice, TOPOS Šluknov s.r.o., PLASTON s.r.o. ve Šluknově. Většina místních výrobců trpěla odbytovou krizí. Regionálně významným zaměstnavatelem jsou lomy na kámen ve Šluknově a v Lipové, které pracují pouze od jara do podzimu, v zimě jsou jejich zaměstnanci na úřadě práce. Mnoho občanů dojíždí za prací do západní části výběžku, především do Varnsdorfu a Rumburku. V posledních třech letech mnoho obyvatel z tohoto regionu našlo práci ve zbudované investiční zóně v Rumburku u firmy Benteler Automotive s.r.o..

Velkým problémem regionu je dopravní obslužnost a to nejen nejdlehlších obcí okresu Dolní Poustevny a Lobendavy.

Rumbursko

Jsou zde tři města Rumburk, Jiříkov a Krásná Lípa a obce Doubice a Staré Křečany. Nejhuře z větších měst v okrese z hlediska míry nezaměstnanosti je na tom Jiříkov.

Z významnějších zaměstnavatelů v Jiříkově zbyla textilka KONTRAKTPRODUKTION s.r.o., EWM Hightec Welding, s.r.o. a Jiříkovské strojírný s.r.o.. Zaměstnanost v Rumburku udržuje např. UNILES Rumburk a.s. (lesnictví a činnosti s tím související), ABX Rumburk s.r.o. (výroba krbů, krbových kamen, apod.). V Rumburku byla dobudována průmyslová zóna, která navazuje na odstavné parkoviště kamionů mezinárodní přepravy. Je zde největším zaměstnavatelem firma BENTELEER Automotive s.r.o., která je nyní největším zaměstnavatelem celého Šluknovského výběžku. V Krásné Lípě působí jako hlavní zaměstnavatelé Novia Fashion, s.r.o., strojírenská firma rozšiřující činnost Eurometalgroup, s.r.o., Pharming, Ocelot a Demos. Zaměstnanost významným způsobem ovlivňují školství (gymnázium, polygrafická škola, základní školy, obchodní akademie), sociální služby (Ústavy sociální péče v Jiříkově a v Krásné Lípě) a domovy důchodců (v Jiříkově-Filipově a v Krásné Lípě). Významnou měrou zaměstnanost v Rumburku začíná ovlivňovat firma LUKRAM s.r.o. Horní Podluží a firma Lukra Connect s.r.o. v Rumburku (kabelové svazky pro automobilový průmysl).

Varnsdorfsko

Region tvoří město Varnsdorf a Chřibská, obce Dolní Podluží, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou a Rybníště.

Ve Varnsdorfu byl soustředěn textilní průmysl. VELVETA a.s. (výrobce sametů a manšestr) a ELITE a.s. (výrobce punčochového a pleteného zboží) se v posledních letech potýkaly s krizí a konkurencí Číny a ubylo v nich hodně pracovních míst, což se projevuje růstem nezaměstnanosti v regionu. Mezi dominantní podniky výběžku patří TOS a.s. Varnsdorf, strojírenská výroba obráběcích strojů, který v posledním roce úspěšně překonal krizové období. TOS jako finální výrobce zajišťuje zakázky dalším firmám v okrese. V souvislosti s problémy globální ekonomiky měla tato firma i její dodavatelé odbytové problémy. Výrazný útlum byl patrný i ve firmě KWL s.r.o. Varnsdorf (výrobce automobilových kabelových svazků). V Horním Podluží je významným zaměstnavatelem LUKRAM s.r.o. (kompletace elektromechanických dílů). V Chřibské působí firma AMANN s.r.o. (nitářství). V tomto regionu se v dnešní době bohužel nedaří tradičnímu sklářství a došlo zde k zrušení výroby místních skláren. Mezi významnější zaměstnavatele regionu lze počítat firmy FROTTANA-BOHEMIA s.r.o. Varnsdorf (výroba zboží z froté-pletiny), VITANA a.s. Varnsdorf (potravinářství). V Jiřetíně pod Jedlovou, kde fungují firmy Haas a Sohn s.r.o. a Samat s.r.o., se za podpory obce neustále buduje agroturistický a sportovní komplex. Jiřetín pod Jedlovou a Chřibská patří mezi významné rekreační oblasti v regionu.

Jirkov

Je to oblast v průmyslové části regionu Chomutov, který sousedí s regionem Most. Zaměstnanost v mikroregionu Jirkov je částečně ovlivněna vývojem na trhu práce v regionu Most, který se vyznačuje vysokou zaměstnaností v odvětví těžebního průmyslu a strukturálními změnami, které vyústily v úbytek pracovních míst pro osoby s nižší kvalifikací nebo se základním vzděláním.

Významnějšími zaměstnavateli v mikroregionu jsou: Preciosa a.s. Jablonec nad Nisou, OZ Jirkov, Kaufland ČR v.o.s., který zaměstnává především ženy v profesi prodavačka a firma Jupio zabývající se výrobou kovových dílců, textilní průmysl je zastoupen zaměstnavatelem - fyzickou osobou, která nabízí pracovní příležitosti ženám v profesi šička. V mikroregionu působí především drobní podnikatelé v terciární sféře.

Vejpřty

Vejpřty je příhraniční oblast v horské části regionu Chomutov sousedící s okresem Karlovy Vary, tvoří na severu hranici se SRN. V mikroregionu dochází k oživení na trhu práce, zejména v oblasti nabídky v odvětví služeb a obchodu (zvýšila se návštěvnost horské oblasti ze strany občanů SRN, roste zájem občanů ČR o rekreační pobyty v horské oblasti, zimní sporty, cykloturistiku).

V minulých letech zde ukončilo několik významných zaměstnavatelů podnikatelskou činnost, což bylo příčinou vysokého nárůstu nezaměstnanosti, v současné době nárůst nezaměstnanosti je dán ekonomickou recesí zaměstnavatelů. K významným zaměstnavatelům v horské části patří: BELET a.s., výrobce manipulační techniky, který v současnosti zaměstnává méně než sto zaměstnanců a firma Elektropřístroj s.r.o., která provozuje odštěpný závod v Kovářské, působí zde několik drobných zaměstnavatelů z SRN např. firma Schiegl s.r.o. (montáž elektrosoučástek).

Libochovicko

Region Libochovicka je vcelku silnou zemědělskou oblastí, ve které je soustředěno 5 zemědělských organizací, které zaměstnávají okolo 400 pracovníků, což je asi 7 % z celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Vzhledem k těmto číslům je zřejmé, že i z oblasti zemědělství se v zimním období, na určitou dobu, eviduje celkem velký počet pracovníků.

V průběhu roku 2010 stoupala i v naší oblasti míra nezaměstnanosti. Oproti roku 2009, kdy byla míra nezaměstnanosti zhruba na 13 procentech se v současné době pohybuje přibližně okolo 16 procent nezaměstnaných, což je 884 dosažitelných uchazečů o zaměstnání.

Celkový stav na trhu práce v regionu je v současné době stabilní. Velkým zaměstnavatelem v oblasti Libochovic je firma VLK Brozany, která vyrábí kontejnery. Druhým velkým zaměstnavatelem v oblasti Libochovic je firma Heluz Dolní Bukovsko. Tato firma se zabývá výrobou cihlářského zboží. V oblasti Budyně nad Ohří jsou dva větší zaměstnavatelé. Segnor Budyně nad Ohří v průběhu roku 2010 nevykazoval žádné větší výkyvy v zaměstnanosti. Obdobně na tom byl i druhý

zaměstnavatel ve městě a tím je ETZPOWER s.r.o.. Oblast Mšených-Lázní má pouze jednoho významného zaměstnavatele a to jsou LÁZNĚ a.s. a i zde je situace v současné době stabilní. Větším problémem regionu Mšených-Lázních jsou pod ně spadající obce, které jsou závislé na autobusové dopravě, při dojíždění do zaměstnání. I když se frekvence spojů v roce 2010 zvýšila, je naprosto nemožný návrat z odpolední směny, protože poslední autobus jede okolo 19 hodiny večer. V regionu působí dvě chráněné dílny. Jedná se o FILMEX Libochovice a PEKÁRNU Křesín. V současné době zaměstnávají celkem 50 pracovníků se zdravotním omezením.

Štětsko

Mikroregion Štětsko je oblastí průmyslově-zemědělskou. Situace na trhu práce v tomto mikroregionu není stabilně uspokojivá. Nezaměstnanost je zde druhou nejvyšší v okrese s mírou nezaměstnanosti převyšující celorepublikový průměr. V současné době je v evidenci uchazečů o zaměstnání v tomto mikroregionu 42 % klientů pouze s ukončenou povinnou školní docházkou a 40 % vyučených. I přes vysoké procento prováděných rekvalifikací a pomocných projektů na podporu zaměstnanosti je nízká úroveň vzdělanosti jedním z faktorů vysoké nezaměstnanosti tohoto mikroregionu. Nabídky pracovních příležitostí v mikroregionu Štětška a v přilehlých okresech jsou sporadické. V prosinci byla míra nezaměstnanosti v mikroregionu Štětška 15,98 %.

Úštěcko

Úštěcko a okolí patřilo a stále patří mezi oblasti, kde vzhledem k úrodnosti země převládá hlavně zemědělská výroba. Zdejší obyvatelé neměli potřebu se více vzdělávat, než byla povinná docházka na základní školy. Vzhledem k tomu, že se na konci 20. století a na začátku 21. století situace v zemědělské výrobě hodně zhoršila, nastalo období propouštění stálých zaměstnanců zemědělských družstev. Malinko se v místní oblasti v posledním desetiletí rozšířila průmyslová výroba, převážně výroba kovového nábytku pro zahraniční odběratele, ale do konce roku 2009 tyto firmy vlivem různých příčin ukončily svojí činnost a své zaměstnance propustily. Proto v míře nezaměstnanosti Úštěcku patří jedno z prvních míst s nejvyšším procentem nezaměstnaných. Tendence samotného počtu nezaměstnaných kolísá v průběhu roku ve velkých výkyvech, kulminuje během prosince až února a v letních měsících se pravidelně snižuje. Konec roku 2010 opět znamenal příliv nezaměstnaných do evidence, kdy byla míra nezaměstnanosti na Úštěcku na dvaceti procentech. Doufáme, že sezónní práce v roce 2011 dají šanci několika desítkám lidí a nezaměstnanost aspoň na přechodné období zase poklesne.

Podbořansko

Mikroregion Podbořansko se rozkládá na území 338 km², s velice nízkou průměrnou hustotou osídlení 48 osob/km². Mikroregion je složen ze 7 obcí a 4 menších měst. Jedná se o průmyslově-zemědělskou oblast. Dle údajů ČSÚ zde k 31. 12. 2010 žilo 16 157 obyvatel (18,5 % z celkového počtu obyvatel žijících v okrese Louny) z toho 7 999 ekonomicky aktivních. Situaci z pohledu nezaměstnanosti komplikuje na některých místech mikroregionu nedostatečná dopravní obslužnost.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele sídlící v tomto mikroregionu patří FTE automotive Czechia s.r.o., LOGIT, s.r.o., TRW Volant a.s., AGC Flat Glass Czech a.s., CONTA, s.r.o., a LASSELSBERGER, s.r.o.. V mikroregionu Podbořansko se nachází 1 průmyslová zóna - Alpka (FTE automotive Czechia s.r.o., LOGIT, s.r.o., TRW Volant a.s., CONTA, s.r.o. a Josef Dvořák - IZOPOL).

Most

Tento mikroregion tvoří samotné okresní město Most. Charakteristická pro tento mikroregion je vysoká koncentrace ekonomicky aktivního obyvatelstva i pracovních příležitostí. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli, kteří se nalézají v tomto mikroregionu, jsou Vršanská uhelná a.s., Czech Coal services, a.s., United Energy, a.s. Komořany, České dráhy, a.s. železniční stanice Most, Krajská zdravotní a.s. - Nemocnice Most, Technické služby města Mostu a.s., DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova,

a.s., Krušnohorské strojírny Komořany a.s. a mnoho dalších. Všichni tito zaměstnavatelé jsou v rámci mikroregionu dobře dosažitelní za využití MHD.

Problematickou skupinou v tomto regionu stále zůstávají romští občané, především obyvatelé sídliště Most 15 ("Chánov"), kde jsou prakticky všichni obyvatelé bez zaměstnání a pobírají pouze sociální dávky.

Most - venkov

V tomto mikroregionu jsou obce, které tvoří „jakési“ předměstí města Mostu a jsou s ním velice úzce provázány. Charakteristický je menší počet ekonomicky aktivních obyvatel a méně pracovních příležitostí. Přímou v mikroregionu patří mezi větší zaměstnavatele Keramost, a.s. - Most, Eduard Model Accessories, s.r.o. - Obrnice, M-Ward manufacturing, s.r.o. - Korozluky a SIAD Czech, s.r.o.. Lidé v tomto regionu ztratili v minulosti své pracovní uplatnění v souvislosti s restrukturalizací dolů a dramatickým snížením počtu pracovníků v zemědělství. V současné době nachází lidé z tohoto mikroregionu uplatnění jak ve firmách, které podnikají přímo zde, tak i v rámci celého okresu. Situaci mírně komplikuje ne právě nejlepší situace v dopravní obslužnosti.

Charakteristiku mikroregionu lze shrnout takto: malý počet ekonomicky aktivních obyvatel, horší dopravní obslužnost, neodpovídající skladba ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Jih

Charakteristická pro tento mikroregion zůstává převaha zemědělské výroby před zaměstnaností v průmyslu. Tento trend se začíná měnit s postupným naplňováním rozvojové zóny JOSEPH, kde v roce 2003 začal fungovat první významný průmyslový podnik, a to firma Nematik Czech Republic, s.r.o., dále patří k významným zaměstnavatelům firma Best, a.s. závod Polerady, Věznice Bělušice a zemědělské podniky Fyton s.r.o., STARCAM, s.r.o., DOMES Bylany, s.r.o., Zeva spol s r.o. Bečov. Mnoho obyvatel za práci dojíždí do okresu Louny, zejména do průmyslové zóny TRIANGLE.

Charakteristiku mikroregionu lze shrnout takto: malý počet ekonomicky aktivního obyvatelstva, nevhodná skladba obyvatelstva, špatná dopravní obslužnost, velká problémová skupina rómského obyvatelstva v obci Bečov.

Litvínov a okolí

Tento mikroregion tvoří hlavně druhé největší město okresu Litvínov, dvě menší okolní města Meziboří a Lom a potom ostatní obce. I v tomto mikroregionu je soustředěno několik významných zaměstnavatelů celookresního významu. Je to především Unipetrol RPA, s.r.o. Litvínov (do 1. 8. 2007 Chemopetrol a.s.), který je druhým největším zaměstnavatelem v okrese. Mezi významné zaměstnavatele dále patří ČESKÁ RAFINERSKÁ, a.s. - Litvínov, Schoeller, k.s. - Litvínov, BIS Czech, s.r.o. - Litvínov, EUROMONT GROUP a.s., Eurosupport Manufacturing Czechia s.r.o., Greiner packaging, s.r.o., JAPEK, s.r.o., UNIPETROL DOPRAVA, a.s., Důl Kohinoor, a.s., Primed - Halberstadt - CZ, s.r.o. a mnoho dalších firem. Převažující část ekonomicky aktivního obyvatelstva pracuje v chemickém a textilním průmyslu.

Charakteristiku mikroregionu lze shrnout takto: vysoký počet ekonomicky aktivního obyvatelstva, relativně vysoký počet pracovních příležitostí a dobrá dopravní obslužnost.

Hory

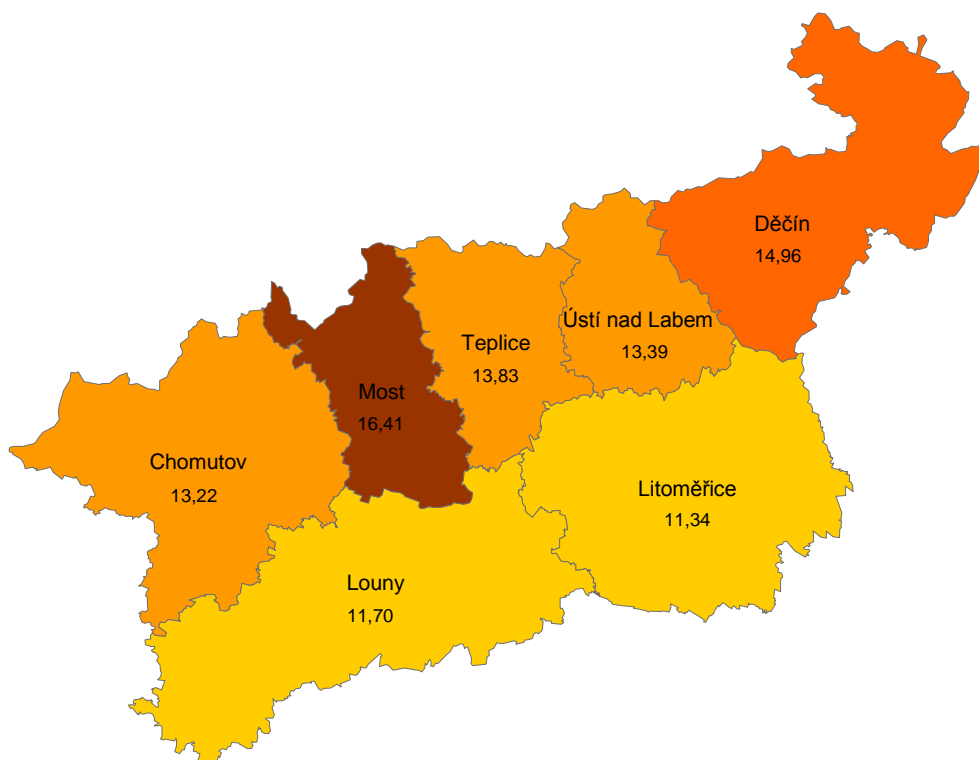
Tento mikroregion je charakteristický zejména svou zeměpisnou polohou. Jak už sám název mikroregionu napovídá, jedná se o horskou oblast našeho okresu se vším, co je pro horské oblasti typické, tzn.: odlehlost, špatná dopravní obslužnost, malý počet obyvatel, sezónní výkyvy v nezaměstnanosti.

Jinak by řešením problematiky v tomto mikroregionu byla především možnost dobrého a levného spojení do centrálních částí okresu, kde je relativně více pracovních příležitostí. Část ekonomicky aktivních obyvatel nachází uplatnění v rámci služeb spojených s turistickým ruchem, ať již se jedná o turisty zahraniční nebo o příměstskou turistiku obyvatel okresu. Do budoucna má tento mikroregion poměrně velký potenciál, a to v souvislosti s dalším rozvojem cestovního ruchu.

Krupka

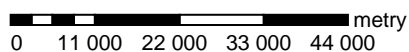
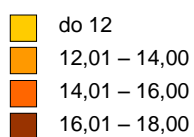
Jedná se o mikroregion s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v okrese Teplice. V průběhu roku 2009 se její výše pohybovala mezi 12,4 % a 15,1 %. Velká část obyvatel odsud vyjíždí za prací do Teplic a okolí, v menší míře též do okresu Ústí nad Labem (autobusové i vlakové spojení).

III.6 Mapa kraje - míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2010 rozčleněná na okresy

Míra nezaměstnanosti

v okresech (%)

Úřad práce v Ústí nad Labem, 2010

IV. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Tabulka 19 - Zaměstnávání cizinců

Zaměstnaní cizinci	stav k	
	31. 12. 2009	31. 12. 2010
zaměstnaní s pracovním povolením	2 286	1 913
informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r)	954	1 235
občané EU, EHP a Švýcarska	2 785	3 403
zelené karty	1	10
Celkem	6 026	6 561

K 31. 12. 2010 pracovalo v Ústeckém kraji celkem 6 561 občanů EU/EHP + Švýcarska a cizinců. Z meziročního srovnání údajů zaměstnávání cizích státních příslušníků vyplývá, že došlo k celkovému nárůstu o 535, a to především u občanů EU, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska.

Srovnáme-li situaci v rámci ČR dle krajů, Ústecký kraj je na 10. místě v zaměstnávání cizinců. Největší zaměstnanost cizinců v Ústeckém kraji je v okresech Litoměřice (1 381) a Teplice (1 199), následují Chomutov (1 168), Ústí nad Labem (1 062), Most (727), Louny (695) a nejmenší zaměstnanost cizinců je v okrese Děčín (329).

Z celkového počtu zaměstnaných cizinců v kraji jich pracuje na základě povolení k zaměstnání 1 913 (meziroční pokles o 373 cizinců). Povolení jsou vydávána pouze pro profese nedostatkové či vysoce odborné. Při vyřizování žádostí o jejich prodloužení je zvažována možnost integrace a opět se přihlíží k situaci na trhu práce.

Dále bylo zaevidováno 3 403 informačních karet občanů EU/EHP + Švýcarska (meziroční nárůst o 618). Nejpočetnější skupinu nadále tvoří Slováci. Počet informací cizinců, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání je 1 235 (nárůst o 281). Jednou z příčin tohoto nárůstu může být získání trvalého pobytu u cizinců třetích zemí.

K 31. 12. 2010 pracovalo v Ústeckém kraji 10 cizinců na základě zelené karty.

Cizinci zde vykonávají práce, o které není ze strany občanů ČR zájem. Pracují v profesích, kde přetrvává převis poptávky nad nabídkou (zejména ve stavebnictví, výrobě kovových konstrukcí, v lodním průmyslu, v potravinářském a textilním průmyslu). Jedná se o profese jako např. svářeč-zámečnick, obsluha strojů a zařízení, montážní dělník, stavební dělník, šička a také o vysoce kvalifikované specialisty zahraničních firem, kteří zde vykonávají manažerské funkce. Nadále ze strany zaměstnavatelů platí argumenty pracovitosti, lepší morálky, ochota práce přesčas, malá absence a neposlední řadě výše mzdy, kdy se manuální zahraniční pracovníci uplatňují v profesích s nízkou mzdovou hladinou, které nejsou pro tuzemské pracovníky vzhledem k úrovni sociálních dávek „ekonomické“.

Nejčastěji obsazované profese dle okresů:

Děčín

zaměstnaní s pracovním povolením: řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zdravotnický a pedagogický personál, provozní pracovníci ve službách

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, provozní pracovníci ve službách, vědečtí pracovníci

občané EU, EHP a Švýcarska: pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zdravotnický a pedagogický personál, vědečtí pracovníci, obsluha strojů a zařízení

Chomutov

zaměstnaní s pracovním povolením: klempíř, zedník, šička, svářeč

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): svářeč, strojírenský kovodělník, montážní dělník, pomocní dělníci ve výrobě
občané EU, EHP a Švýcarska: pomocní dělníci ve výrobě, montážní dělníci

Litoměřice

cizinci s pracovním povolením: šič/ka, svářeč, lodní a letecký montér kovových konstrukcí a další profese v lodním průmyslu, stavební dělník

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): šič/ka, montér-opravář, profese v lodním průmyslu

občané EU, EHP a Švýcarska: pracovníci v zemědělství, pomocní dělníci v potravinářství, lékaři, zdravotní sestry

Louny

cizinci s pracovním povolením: vedoucí pracovníci, čalouníci nábytku

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): čalouníci nábytku, kuchaři, lékaři

občané EU, EHP a Švýcarska: sezónní zemědělské pracovníci

Most

cizinci s pracovním povolením: zedník, svářeč, obsluha strojů a zařízení, stavební dělník zednických prací a montážní dělník, lékař

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): zedník, prodavač, kuchař

občané EU, EHP a Švýcarska: zámečnický, montér potrubí, lešenář, svářeč, zedník, montážní a manipulační dělník, montér kovových konstrukcí, lékař

zelené karty: lékař

Teplice

cizinci s pracovním povolením: lektor jazyků, různé manažerské profese, obchodní zástupce, zedník, stavební dělník, svářeč, kuchař (specializace např. na čínskou, arabskou, ruskou kuchyni), montér ocelových konstrukcí-zámečnický

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): lékař, operátor, dělník ve výrobě (ve zpracovatelském průmyslu)

občané EU, EHP a Švýcarska: lékař, řidič kamionu, stavební dělník, svářeč, pomocní pracovníci ve výrobě

Ústí nad Labem

cizinci s pracovním povolením: svářeč kovů a páječ jinde neuvedený, montér kovových konstrukcí, zedník, masér

informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e) a j) až r): členové souboru baletního nebo hudebního a orchestru, zedník

občané EU, EHP a Švýcarska: svářeč, stavební zámečnický, zedník, dělník na stavbách a údržbě silnic vč. pomocného dělníka, lékař, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

V. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI

Tabulka 20 - Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tis. Kč)

Výdaje na PZ	rok 2009	rok 2010
výdaje na politiku zaměstnanosti celkem (PZ)	2 067 680	2 170 874
z toho na pasivní politiku (PPZ)	1 264 379	1 118 208
<i>podíl PPZ na PZ v %</i>	61,15%	51,51%
na aktivní politiku (APZ) ¹⁾	585 912	828 847
<i>podíl APZ na PZ v %</i>	28,34%	38,18%
Podpora zaměstnávání OZP - příspěvek dle §78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	160 080	193 158
<i>podíl podpory zaměstnávání OZP na PZ v %</i>	7,74%	8,90%
Insolvence	57 309	30 661
<i>podíl insolvence na PZ v %</i>	2,77%	1,41%

¹⁾ včetně ESF

Celkové výdaje na politiku zaměstnanosti činily v roce 2010 bezmála 2 171 mil. Kč a v porovnání s předchozím rokem je to nárůst o 103 mil. Kč. Ve sledovaném roce se zvýšily především výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti a jejich podíl na celkovém objemu vydaných prostředků. Částka vydaná na APZ dosáhla v roce 2010 829 mil. Kč a tvořila 38 % celkových výdajů, což je nárůst o bezmála 10 %. Růst objemu finančních prostředků na APZ umocňuje skutečnost, že přidělování prostředků úřadům práce ze státního rozpočtu na aktivní politiku zaměstnanosti je navyšováno realizací Národních individuálních projektů (NIP), spolufinancovaných z ESF. V roce 2010 to bylo v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) prostřednictvím dalších NIP. Částky vynaložené na pasivní politiku zaměstnanosti a insolvenční se v meziročním srovnání snížily přibližně o 173 mil. Kč. Výdaje na PPZ přesáhly 1 118 mil. Kč a činily 52 % celkových výdajů, což je pokles o více než 9 % ve srovnání s rokem 2009, kdy tyto výdaje tvořily 61 % veškerých prostředků uhrazených na politiku zaměstnanosti. Podíl insolvence klesl z 3 % na 1 % a výdaje se přiblížily 31 mil. Kč. Výdaje na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením i jejich podíl na celkových výdajích se zvýšily. Celkový objem vydaných prostředků na tento nástroj byl 193 mil. Kč a podíl podpory činil přibližně 9 %.

Přetrvává názor, aby cílem byl stav, kdy by prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti měly výrazně převyšovat výdaje na vyplácení podpor v nezaměstnanosti. Z hlediska možnosti příznivého ovlivňování trhu práce je snižování objemu prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti chybou. Názor na tento problém v oblastech s nízkou mírou nezaměstnanosti (vč. Prahy) může být diametrálně rozdílný, ale v Ústeckém kraji je to stále velice potřebný systém s velkou účinností při umisťování uchazečů o zaměstnání z rizikových skupin. APZ sehrála důležitou roli při ovlivňování nezaměstnanosti hlavně u ohrožených skupin uchazečů o zaměstnání, a to zejména v současném období růstu nezaměstnanosti.

Tabulka 21 - Výdaje APZ dle jednotlivých nástrojů včetně závazků z minulého období (v tis. Kč)

Nástroj APZ	rok 2009	rok 2010
VPP	60 218	59 285
SÚPM zřízené a vyhrazené zaměstnavateli	35 486	57 315
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání - SVČ	13 399	14 203
CHPD a CHPM vytvořené pro OZP	29 530	23 322
CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	773	462
příspěvek na provozní náklady CHPD, CHPM a CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	48 885	43 292
rekvalifikace, poradenské aktivity (vč. OP LZZ)	53 378	78 492
překlenovací příspěvek	0	-
příspěvek na dopravu zaměstnanců	0	-
příspěvek na zapracování	0	0
příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	0	0
cílené programy k podpoře zaměstnanosti (vč. OP LZZ)	5 977	67 997
programy tvorby nových pracovních míst	15 150	19 450
projekty ESF - OP RLZ	47 674	-
projekty ESF - OP LZZ	16 605	127 100
projekty ESF - OP LZZ - VPP	154 928	204 864
projekty ESF - OP LZZ - SÚPM	101 976	132 781
převody do rezervních fondů ÚP	0	-
převody do fondů organizačních složek státu (OSS)	0	-
ostatní (semináře, expertízy apod.)	1 941	284
Celkem	585 920	828 847

Na realizaci APZ vynaložily v roce 2010 úřady práce Ústeckého kraje 828 847 tis. korun (vč. prostředků z ESF). NIPy z OP RLZ a z OP LZZ byly, po jejich připravenosti k realizaci, využity pro nástroje VPP a SÚPM. Jak již bylo řečeno, jedná se o velice rozumně investované prostředky státního rozpočtu a rozpočtu ESF a to nejen proto, že umožnily vytvoření pracovních příležitostí pro tisíce lidí nejvíce znevýhodněných na trhu práce a zvýšily jejich zaměstnatelnost. Zároveň byly tyto prostředky využívány na další vzdělávání uchazečů o zaměstnání formou rekvalifikačních kurzů, které zvýší jejich uplatnitelnost na trhu práce. V roce 2010 se na úřadech práce měli preferovat rekvalifikace před ostatními nástroji APZ, a tím posílit zaměstnatelnost osob z dlouhodobého hlediska, ve zvýšené míře podporovat rekvalifikace s praktickou částí výuky. V neposlední řadě byly tyto prostředky využívány k financování kurzů, jejichž cílem je získání nebo zvýšení pracovní motivace uchazeče o zaměstnání.

V.1 Komentář k realizaci jednotlivých nástrojů APZ

Tabulka 22 - Počet vytvořených pracovních míst v rámci jednotlivých nástrojů APZ s příspěvkem ÚP

Nástroj APZ (celkový počet nových pracovních míst)	rok 2009		rok 2010	
	počet míst	počet uchazečů	počet míst	počet uchazečů
VPP	932	1 031	636	774
VPP - OP LZZ	1 973	2 261	2 388	2 712
SÚPM zřízené zaměstnavateli	507	537	51	104
SÚPM vyhrazené zaměstnavateli			872	870
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání - SVČ	194	194	225	225
SÚPM - OP LZZ	2 173	2 130	1 651	1 639
CHPD a CHPM vytvořené pro OZP	266	328	243	395
CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	10	10	7	7
Celkem	6 055	6 491	6 073	6 726

Tabulka 23 - Další příspěvky poskytované v rámci APZ

nástroj APZ (celkový počet podpořených osob)	rok 2009	rok 2010
osoby s příspěvkem		
překlenovací příspěvek	0	0
příspěvek na zapracování	0	0
příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	0	0
příspěvek na provozní náklady CHPD, CHPM a CHPM - SVČ vytvořené pro OZP	1 722	1 798

Počet vytvořených pracovních míst v rámci APZ je v meziročním srovnání o 18 větší a míra nezaměstnanosti je díky těmto místům snížena o cca 1,6 %. Počet umístěných uchazečů na sledované nástroje se ve sledovaném období zvýšil o 235. Dosažené výsledky napomohly ke zvýšení zaměstnanosti v oblasti působnosti ÚP.

Největší podíl na APZ mají stále, vyjma programů tvorby nových pracovních míst a projektů z ESF, veřejně prospěšné práce a to, jak z hlediska vynaložených prostředků, tak i z hlediska počtu vytvořených pracovních míst pro jinak takřka neumístitelné uchazeče o zaměstnání. Tito lidé tak mají možnost pracovat přímo v obcích, kde žijí. Na další pozici jsou pak SÚPM, kde mezi zaměstnavateli je zájem jak o vyhrazování, tak o zřizování SÚPM.

Navíc úřady práce přispívají na provoz v již existujících chráněných dílnách a na poradenství v rámci projektů. Nadále přetrvává skutečnost, že zbývající nástroje APZ (příspěvky - na zapracování a při přechodu na nový podnikatelský program), nebyly v praxi využívány. Důvodem je, že se jedná pouze o doplňující nástroje APZ. Překlenovací příspěvek byl pro rok 2010 zrušen.

Společensky účelná pracovní místa

V období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 bylo zřízeno či vyhrazeno u zaměstnavatele 923 společensky účelných pracovních míst (SÚPM) financovaných ze státního rozpočtu ČR. Meziročně se nám tento počet zvýšil o 416. Na tato místa bylo umístěno 974 uchazečů, což je o 437 více než v předešlém roce.

Z prostředků ESF bylo v minulém roce financováno 1 651 SÚPM, na které bylo za stejné období umístěno 1 639 uchazečů. Meziročně se jedná o pokles o 522 míst, resp. 491 uchazečů.

S přispěním úřadů práce zahájilo samostatnou výdělečnou činnost 225 uchazečů o zaměstnání, což v meziročním srovnání představuje nárůst o 31 uchazečů.

Veřejně prospěšné práce

V období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 bylo v rámci veřejně prospěšných prací (VPP) financovaných ze státního rozpočtu ČR vytvořeno 636 pracovních míst. V průběhu roku na ně bylo umístěno 774 uchazečů. Meziročně došlo k poklesu o 296 míst a 257 umístěných uchazečů.

V roce 2010 bylo v rámci tohoto nástroje financovaného z prostředků ESF vytvořeno 2 388 pracovních míst a umístěno 2 712 uchazečů. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 415 míst a 451 uchazečů.

Největší skupinu zaměstnavatelů v rámci VPP tvoří města, obce a jejich příspěvkové organizace. Tím dochází ke zlepšování kultury prostředí na obcích.

Podpora osob se ZP

V roce 2010 poskytl ÚP příspěvek na provoz chráněných dílen (CHD) a chráněných pracovních míst pro 1 798 osob se ZP. Meziročně se jedná o nárůst 76 pracovních míst.

Ve sledovaném období bylo zřízeno 243 pracovních míst v CHD a CHPM, na které se umístilo 395 osob. V meziročním srovnání se jedná o pokles 23 zřízených pracovních míst. V průběhu roku

2010 bylo zřízeno 7 chráněných pracovních míst pro OSVČ. V roce 2009 bylo v rámci těchto nástrojů zřízeno 10 CHPM - SVC.

Součástí podpory osob se zdravotním postižením je i poskytování příspěvku zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % těchto občanů z celkového počtu svých zaměstnanců. Příspěvek náleží zaměstnavateli ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance v pracovním poměru, který je osobou se ZP, včetně pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, nejvýše 8 000 Kč. V roce 2010 bylo takto podpořeno 212 zaměstnavatelů, v předchozím roce to bylo 159 zaměstnavatelů

V.2 Rekvalifikace

Tabulka 24 - Rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání, rekvalifikace zaměstnanců

ukazatel	rok 2009	rok 2010
rekvalifikace uchazečů o zaměstnání		
počet uchazečů zařazených do rekvalifikací	4 221	7 475
z toho: ženy	2 259	4 018
absolventi škol a mladiství	233	237
OZP	330	560
rekvalifikaci ukončilo celkem	4 015	6 967
z toho úspěšně	3 510	6 249
počet uchazečů umístěných po rekvalifikaci ¹⁾	1 257	2 849
rekvalifikace zájemců o zaměstnání		
počet zájemců zařazených do rekvalifikací	50	49
rekvalifikaci ukončilo celkem	42	47
z toho úspěšně	37	44
počet zájemců umístěných po rekvalifikaci	13	15
rekvalifikace zaměstnanců		
počet zaměstnavatelů	55	33
počet zaměstnanců zařazených do rekvalifikací	216	128
rekvalifikaci ukončilo celkem	202	126
z toho úspěšně	201	126

¹⁾ Do 12 měsíců po ukončení rekvalifikace

Hlavním úkolem úřadů práce v roce 2010 bylo zaměřit se na oblast rekvalifikace a tím posílit zaměstnanost z dlouhodobého hlediska. To se samozřejmě projevilo i v počtu uchazečů zařazených do rekvalifikací. Počet rekvalifikovaných uchazečů se proti stejnému období loňského roku výrazně zvýšil (o 3 254).

V roce 2010 ukončilo rekvalifikační kurzy 6 967 uchazečů o zaměstnání, z tohoto počtu 6 249 úspěšně. Meziročně se jedná o nárůst o 2 952 uchazečů, přičemž podíl úspěšně ukončených rekvalifikací na celkovém počtu se v meziročním srovnání zvýšil cca o 2,3 %, v obou případech se pohyboval nad hranicí 80 %. Pořádané rekvalifikační kurzy byly nejčastěji zaměřeny na obsluhu osobního počítače, svařování, řídiče motorových vozíků, činnost v sociálních službách, administrativu, zahradnické práce - údržbu vnější zeleně, rozšíření řídičského průkazu na sk C a E. Podle možností jednotlivých úřadů práce byla zabezpečována poptávka po kurzech na zvýšení počítačové gramotnosti.

V.3 Zkušenosti s realizovanými projekty ESF

Jedním z klíčových finančních nástrojů realizace Evropské strategie zaměstnanosti je Evropský sociální fond. Jeho hlavním posláním je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských

zdrojů. Projekty realizované a financované v rámci ESF můžeme rozdělit do tří kategorií na národní individuální projekty (NIP), regionální individuální projekty (RIP) a grantové projekty (GP).

Některé NIP byly v roce 2010 realizovány prostřednictvím úřadů práce podle stejné metodiky a pravidel jako nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Finanční prostředky na realizaci aktivit v rámci těchto NIP jsou přiděleny jednotlivým úřadům práce rovněž podle stejného mechanismu jako prostředky národní aktivní politiky zaměstnanosti, tzn. koeficientu potřeby. V současnosti jsou úřady práce v kraji takto realizovány 3 národní projekty, a to veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa a poradenské činnosti a rekvalifikace podporující zvýšení zaměstnatelnosti. Více o těchto nástrojích i počtech umístěných uchazečů o zaměstnání je možno nalézt v předchozích kapitolách (viz. kap. V.1 Komentář k realizaci jednotlivých nástrojů APZ a kap. V.2 Rekvalifikace).

Mezi další NIP patří projekty „Vzdělávejte se!“, „Rozvoj služeb a spolupráce se zaměstnavateli v měnících se podmínkách trhu práce“, pracovní název SeZam a projekt „Personální a odborné zajištění realizace aktivní politiky zaměstnanosti na úřadech práce“, pracovní název Real APZ. Více k projektu „Vzdělávejte se!“ v Ústeckém kraji lze nalézt v následující kapitole (viz. kap. V.4 Opatření související s hospodářskou krizí), neboť tento projekt, stejně jako některé další projekty probíhající v roce 2010 a financované z prostředků ESF, je zároveň nástrojem, kterým se MPSV snaží čelit dopadům hospodářské krize.

Projekt SeZam

Jedná se o projekt financovaný z prostředků OP LZZ. Projekt je schválen na dobu tří let, počátek 1. 11. 2009, ukončení 31. 10. 2012. Cílem projektu je vytvoření a pilotní odzkoušení systému spolupráce služeb zaměstnanosti se zaměstnavateli při vytváření nabídky požadovaných kvalitních pracovních míst pro zájemce a uchazeče o zaměstnání. Hlavním smyslem projektu je, že úřady práce a zaměstnavatelé budou systémově spolupracovat tak, aby mohli vyřešit problém zájemců a uchazečů o zaměstnání, kterým je obsadit volné nebo nově vytvořené pracovní místo. Pilotně bude projekt řešen v regionech: Hlavní město Praha, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj. Celý projekt je koncipován tak, že bude navazovat na výstupy ukončeného programu Institutu trhu práce, konkrétně na výstupy jeho klíčové aktivity číslo 8.

V roce 2010 byla realizována analytická část projektu, jejímž cílem bylo popsat současnou úroveň spolupráce se zaměstnavateli a kategorizovat zaměstnavatele podle jejich postavení na trhu práce. V rámci pilotujícího kraje byly uskutečněny řádově stovky monitorovacích návštěv a cílených rozhovorů se zaměstnavateli, přičemž jedním z cílů bylo zmapování reakcí zaměstnavatelů na projevy deprese v jejich ekonomickém prostředí a dopady na vývoj zaměstnanosti. Výstupy z této analytické a kategorizační části projektu SeZam jsou v současné časové fázi využívány pro praktické vyzkoušení již vytvořených a využívaných specifických metod spolupráce se zaměstnavateli a k návrhům nových inovativních přístupů, tak aby v konečné fázi bylo splněno jedno z poslání služeb zaměstnanosti směrem k zaměstnavatelům, to je vytváření kvalitního servisu při zprostředkování zaměstnání. Nedílnou součástí projektu jsou také práce směřující k inovaci komunikačních modulů v informačních systémech služeb zaměstnanosti, aby tyto systémy lépe umožňovaly využít stávající i nově navrhované databáze informací o zaměstnavatelích, uchazečích o zaměstnání a volných místech.

Projekt Real APZ

Projekt „Personální a odborné zajištění realizace aktivní politiky zaměstnanosti na úřadech práce (Real APZ)“ je jedním ze systémových individuálních projektů realizovaných na úřadech práce. Tento projekt byl podpořen z OP LZZ a byl schválen na dobu tří let od 1. 2. 2010 do 31. 1. 2013. Cílem projektu je posílení personální a administrativní kapacity služeb zaměstnanosti o dva pracovníky na každém úřadu práce, a dále zvýšení odborného a kvalifikačního potenciálu těchto pracovníků zapojením se do odborného rozvoje úřadu práce. Projekt je zaměřen na modernizaci a zavedení systému kvality služeb v oblasti zaměstnanosti. Zejména sleduje to, aby se aktivní politika

zaměstnanosti realizovala na vysoké úrovni. Cílem je zvýšit efektivitu procesů úřadu práce a zajištění problematiky zaměstnanosti s ohledem na znalost trhu práce.

V rámci počáteční fáze projektu došlo k náboru nových pracovníků úřadu práce do projektu. Nově přijatí pracovníci byli seznámeni s cílem projektu, jednotlivými aktivitami dle harmonogramu a náplní práce. Dále byli uvedeni do oblasti politiky zaměstnanosti včetně legislativního ukotvení.

Koncem roku 2010 proběhlo mapování, analýza a zpracování odborného vzdělávání. Náměty ke vzdělávacím modulům byly zaslány na MPSV. V měsíci únoru 2011 je plánované odborné vzdělávání pracovníků ÚP. Projekt se nyní nachází v průběžné fázi a aktivity jsou uskutečňovány na APZ podle potřeb jednotlivých úřadů práce.

Regionální individuální projekty a grantové projekty lze rozdělit na ty, na kterých se spolupodílejí všechny nebo více úřadů práce, a ty, které jsou realizovány jednotlivými úřady práce v kraji samostatně.

Regionální individuální projekty s dopadem na celý kraj, jsou zaměřeny na komplexní řešení situace určité skupiny uchazečů či zájemců o zaměstnání na trhu práce. Za implementaci RIP odpovídá za Ústecký kraj Úřad práce v Ústí nad Labem společně s ostatními úřady práce (Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice). V roce 2010 pokračovala realizace tří celokrajských regionální individuální projekty a sice „V padesáti nekončíme“, „Cesta dlouhodobě evidovaného uchazeče k zaměstnání“ a „První šance i mladým bez vzdělání“. Realizace těchto projektů započala 1. 7. 2009 a do 31. 12. 2010 bylo celkem podpořeno 3 343 osob, z toho 3 169 v roce 2010. Celkem se v období let 2009 - 2012 zúčastní těchto RIP v Ústeckém kraji přes 5 000 účastníků. Dalším významným RIP realizovaným na úřadech práce v Ústeckém kraji je projekt „RESTART“ (viz. kap. V.4 Opatření související s hospodářskou krizí).

Projekt „V padesáti nekončíme“:

Charakteristika hlavních cílů projektu:

Specifickým cílem projektu je zlepšení přístupu cílové skupiny (CS) k zaměstnání, a to inovativním využitím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a zvýšením kvality informačních, poradenských, vzdělávacích a zprostředkovatelských služeb. Dále podpora motivace, kvalifikace, osobnostních a profesních předpokladů CS, využití nástrojů individuální, cílené, dlouhodobé, ucelené poradenské činnosti (diagnostika, rekvalifikace, individuální poradenství, speciální poradenství, motivační aktivity vedoucí k lepší znalosti trhu práce a obnovení pracovních návyků), podpora při vyhledávání zaměstnání, vyhledávání pro zaměstnavatele, individuální přístup k zástupcům CS, podpora a rozvoj spolupráce se sociálními partnery a zaměstnavateli Ústeckého kraje.

Zdůvodnění potřebnosti projektu:

Ústecký kraj se dlouhodobě nachází na jednom z předních míst v ČR, co se týká míry nezaměstnanosti. Důvodem tohoto fenoménu je to, že se jedná o strukturálně postižený region, s krajně nepříznivou vzdělanostní strukturou pracovní síly, vysokou mírou fluktuace osob s vyšším stupněm vzdělání a s vysokým procentem lidí s nízkým vzděláním nebo bez vzdělání. Příčinou je zejména struktura průmyslu minulého období, kdy převažovala potřeba pracovní síly dělnických profesí bez požadavku vyššího stupně vzdělání. V současné době se poptávka ze strany zaměstnavatelů mění. Převažuje zájem o lidi kvalifikované, adaptabilní, kteří ovládají moderní technologie nebo jsou ochotni se jim učit, jsou motivovaní, otevření novým poznatkům a znalostem. Z tohoto hlediska jsou jednou z nejvíce znevýhodněných kategorií uchazečů a zájemců o zaměstnání osoby starší 50 let věku, které většinou tyto požadavky nespĺňují. Právě proto jsou cílovou skupinou tohoto projektu uchazeči popř. zájemci o zaměstnání, kteří jsou starší 50 let, zvláštní pozornost je pak věnována uchazečům s věkem nad 55 let.

Od začátku projektu „V padesáti nekončíme“ do 31. 12. 2010 bylo celkem podpořeno 472 osob. V roce 2010 to pak bylo 408 osob z uvedeného počtu.

Projekt „Cesta dlouhodobě evidovaného uchazeče k zaměstnání“:

Charakteristika hlavních cílů projektu:

Hlavním cílem projektu je zvýšení efektivity nástrojů APZ a jejich rozšíření o inovativní prvky. Specifické projektové cíle:

- a) Realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.
- b) Zvýšení efektivity využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a zavádění nových či inovovaných nástrojů.
- c) Podpora preventivních opatření na trhu práce.
- d) Podpora motivačních nástrojů.
- e) Podpora zprostředkovatelských aktivit a vytváření nových pracovních míst a podpora pracovních míst vyčleněných na trhu práce.
- f) Rozvoj spolupráce se sociálními partnery a dalšími institucemi spolupracujícími na trhu práce.

Zdůvodnění potřebnosti projektu:

Ústecký kraj se dlouhodobě nachází na prvním místě v ČR, co se týče míry nezaměstnanosti. Dlouhodobě evidovaní uchazeči o zaměstnání tvoří na úřadech práce polovinu celkového počtu. Typickým problémem této skupiny je snížená motivace k práci, která s délkou nezaměstnanosti klesá až k úrovni rezignace na další hledání práce a smíření se s životem "na dávkách". Závažnost problému dlouhodobé nezaměstnanosti se navíc zvyšuje s často se vyskytující kumulací jednotlivých typů znevýhodnění. Projekt brání tomuto nepříznivému vývoji především:

- individuální práci s cílovou skupinou se zaměřením na odstraňování překážek bránících zapojení v práci
- prevencí vzniku dlouhodobé nezaměstnanosti, tj. včasným poskytnutím informací o aktuální situaci na trhu práce a způsobech hledání zaměstnání, včetně méně tradičních metod, osobám patřícím do skupin ohrožených dlouhodobou nezaměstnaností
- aktivizací dlouhodobě nezaměstnaných, která způsobí vytržení z letargie návyku na život na dávkách a poskytne motivaci stát se žádoucí pro zaměstnavatele, formou motivačních a revitalizačních aktivit
- zvyšováním kompetencí, adaptability a flexibility uchazečů formou profesního vzdělávání zahrnujícím praxi u zaměstnavatelů
- vytvářením vhodných pracovních míst a pracovního prostředí, které umožní dlouhodobé pracovní uplatnění těchto uchazečů
- podporou zaměstnavatelů, jejich motivací k zaměstnávání těchto osob.

Z těchto důvodů je projekt cílen na uchazeče o zaměstnání, kteří jsou dlouhodobě vedeni v evidenci úřadů práce Ústeckého kraje.

Od začátku projektu do 31. 12. 2010 bylo celkem podpořeno 2 177 osob, přičemž všechny tyto osoby byly podpořeny ve sledovaném roce 2010.

Projekt „První šance i mladým bez vzdělání“:

Charakteristika hlavních cílů projektu:

Obecným cílem projektu je podpořit úsilí mladých osob při získání udržitelného zaměstnání, odstranit jejich handicapy spočívající v absenci pracovní praxe a rozvinout jejich pracovní návyky. Hlavními cíli jsou:

- a) Stanovení individuálních potřeb jednotlivých účastníků projektu a podle nich nastavení dalšího postupu v nabízených projektových aktivitách.
- b) Podpoření a zvýšení potřebných kompetencí prostřednictvím vzdělávacích, poradenských a diagnostických programů.
- c) Vytvoření rozsáhlého individuálního systému poradenství prostřednictvím osobních poradců.
- d) Zprostředkování zaměstnání pro cílovou skupinu.

Zdůvodnění potřebnosti projektu:

Mladé osoby ve věku do 25 let jsou jednou ze skupin, které je ze strany úřadů práce třeba, věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání. Do této skupiny patří absolventi i mladiství. Specifikum této cílové skupiny spočívá v tom, že se jedná o nezaměstnané s absencí praxe a pracovních návyků. Velmi často také neodpovídá kvalifikace a vzdělání zástupců této cílové skupiny současným požadavkům trhu práce. Dochází tak k nežádoucímu efektu, kdy se v evidenci úřadů práce objevují ve vysoké míře zástupci skupiny, která by měla být jednou z ekonomicky a pracovní neaktivnějších. Dalším nedostatkem této cílové skupiny je skutečnost, že její zástupci ještě nemají dostatečné zkušenosti s hledáním si zaměstnání, chybí jim dostatečné sebeprezentační schopnosti, případně zdravá míra asertivity. Významným limitujícím faktorem u těchto nezaměstnaných je, jak již bylo uvedeno, absence praxe. Projekt tento problém eliminuje pomocí dotovaných pracovních míst, která umožní zaměstnavatelům překlenout "zaškolovací" období nového zaměstnance.

Nezastupitelnou roli v projektu hrají tzv. osobní poradci, jejichž úkolem je být v intenzivním kontaktu s účastníky projektu a pomáhat jim s hledáním zaměstnání. Tento projekt představuje účinný a komplexní nástroj pomoci této cílové skupině při hledání zaměstnání.

Od začátku projektu do 31. 12. 2010 bylo celkem podpořeno 694 osob. V roce 2010 to pak bylo 584 osob z celkového počtu.

Mezi ostatní uváděné regionální individuální nebo globální projekty realizované na jednotlivých úřadech práce v Ústeckém kraji patří následující:

Projekt „Rodina a práce se dá spojit“ - ÚP Chomutov

Cílovou skupinou projektu jsou uchazečky o zaměstnání, ženy pečující o děti, dlouhodobě evidované ženy, ženy vracející se na trh práce a ženy se zdravotním postižením. Realizátorem projektu ESF je vzdělávací a poradenská společnost Asista, s.r.o. a projekt spadá do oblasti podpory Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladování pracovního a rodinného života. K 31. 12. 2010 bylo ve čtyřech rekvalifikačních kurzech (obsluha PC, písáčka, multimediální technička, dispečerka logistiky) zařazeno 65 uchazeček, z nichž 55 úspěšně absolvovalo. V rekvalifikačním kurzu na obchodní referentku, který ještě neskončil, je umístěno dalších 16 žen.

Projekt „Aktivní padesátka“ - ÚP Litoměřice a Louny

Hlavním cílem projektu je zvýšit zaměstnatelnost a zaměstnanost osob, které v roce zařazení do projektu dosáhli 50 let věku, a jejichž kvalifikace neodpovídá požadavkům pro vstup na současný trh práce, resp. požadavkům zaměstnavatelů, které jsou na ně v současné době kladeny. Projekt svým obsahem a strukturou jednotlivých vzdělávacích aktivit přispěje klientům z řad cílové skupiny získat díky komplexně nastavenému přístupu odborné vzdělání a zapojit se do pracovního procesu. Aktivity projektu pomohou těmto osobám zvýšit jejich motivaci a začlenit se znovu do pracovního procesu absolvováním motivačně-poradenských modulů, zejména však získáním základních pracovních návyků v praktické části rekvalifikace. Součástí projektu je nabídka školení, kde získají účastníci osvědčení o úspěšném absolvování kurzu. Tím projekt přispěje k lepší připravenosti každého účastníka zařadit se na trh práce. Klienti mají také k dispozici kvalifikovaného psychologa, který bude schopný poskytnout nejen odbornou konzultaci a poradenství v oblasti pracovního trhu. Hlavním cílem tedy je vrátit klienty projektu zpět na trh práce. Realizátorem projektu je Vzdělávací centrum Podkrušnohoří.

Projekt „EMA - efektivními metodami k aktivitě - program pro nezaměstnané ženy se základním a neupotřebitelným vzděláním“ - ÚP Litoměřice a Teplice

Do projektu bylo v roce 2010 nově zařazeno 93 uchazeček. Realizátorem projektu je společnost bfz o.p.s., Cheb. Projekt nabízí individuální poradenství, pracovní diagnostiku, psychologické hry, skupinové plnění úkolů či rekvalifikace.

Projekt „Nová výzva 240“ - ÚP Litoměřice a Louny

Projekt je zaměřen na zvýšení zaměstnanosti a získání žádané kvalifikace skupin nezaměstnaných ohrožených sociální exkluzí, tj. žen a mužů, kteří obtížně hledají uplatnění na trhu práce a to vzhledem: k návratu na trh práce po rodičovské dovolené, k péči o děti do 15 let, k věku nad 50 let, k základnímu vzdělání či nízké nebo dnes nežádané kvalifikaci, k péči o závislé členy rodiny, k dlouhodobé nezaměstnanosti, která vede ke společenské izolovanosti. Každý účastník je zařazen do projektu na 9 měsíců a jeho podpora k návratu na trh práce probíhá ve 3 základních částech. Každý účastník absolvuje výuku zaměstnaneckých dovedností a práva, individuální schůzky s osobními poradci s cílem aktivního hledání zaměstnání. Součástí projektu jsou i exkurze u zaměstnavatelů. Dále kurzy s odbornou praxí např. pracovník v sociálních službách, technickoadministrativní pracovník, obsluha osobního počítače, profesionální chuva a elektrotechnické a strojně montážní práce. Realizátorem projektu je Vzdělávací centrum Podkrušnohoří.

Projekt „Podpora zaměstnanosti Litoměřicka“ - ÚP Litoměřice

Projekt je určen pro fyzické osoby starší 50 let, osoby do 25 let věku a mladistvé do 18 let bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace. Nabízené služby jsou např. aktivní podpora při vyhledávání uplatnění na trhu práce, zpracování životopisu a potřebných dokumentů, technická a odborná pomoc při práci na PC, rekvalifikace. V roce 2010 bylo do projektu zařazeno 58 uchazečů a realizátorem je Okresní hospodářská komora v Litoměřicích.

Projekt „FemiNet - Rovné příležitosti žen na trhu práce“ - ÚP Louny

Hlavním cílem projektu je usnadnění návratu žen matek a žen starších 50 let na pracovní trh prostřednictvím vzdělávacích, motivačních a poradenských aktivit. Ženám umožní sladit profesní a rodinný život. Neformální vzdělávání (motivace, orientace na trhu práce, environmentální vzdělávání) a formální vzdělávání (akreditované rekvalifikační kurzy) jsou účinné nástroje při řešení profesní adaptability cílových skupin. Pro vybrané účastnice je zpracován psychologický profil v rámci pracovní diagnostiky. Účast v projektových aktivitách je usnadněna realizací doprovodných aktivit - úhrada cestovného, školovného a stravného. Nedílnou součástí projektu je i poradenská činnost ve Workcentrech prostřednictvím osobních poradkyň, které poskytují informační servis, individuální asistenci a poradenství účastnicím projektu, ale i veřejnosti ve stejné situaci.

Projekt „Rodina a práce na Mostecku“ - ÚP Most

Projekt pracuje se skupinou nezaměstnaných, kteří jsou znevýhodněni na trhu práce skutečností, že pečují o jiného člena rodiny, ať už děti, seniory či osoby zdravotně postižené, a tudíž jejich šance na získání zaměstnání nejsou shodné s nezaměstnanými bez těchto povinností. Projekt umožňuje těmto lidem se zapojit do procesu vzdělávání a následně i do pracovního procesu tím, že zajistí po dobu trvání odbornou péči o člena rodiny, jehož má nezaměstnaný v péči. Následně pak má projekt za cíl nabídnout zaměstnavatelům často kvalitní pracovní sílu, při vytvoření nových pracovních míst s nestandardním a specifickým přístupem zaměstnavatele k zaměstnanci. Projektu se zúčastní celkem 100 osob, z toho se 80 zúčastní rekvalifikace, podpořených 60 osob získá zaměstnání na dobu 12 měsíců.

Projekt „Práce na Mostecku pro každého“ - ÚP Most

Projekt se zaměřuje na cílovou skupinu osob se základním vzděláním nebo s kvalifikací, kterou uchazeči a zájemci o zaměstnání nemohou uplatnit na trhu práce, ať už z důvodu zdravotního stavu, sociální zátěže, nebo ztráty profesních dovedností u lidí, kteří dlouhodobě nevykonávali profesi, v níž se původně vyučili. Klientům úřadu práce bude poskytnuta komplexní služba zahrnující diagnostiku,

motivaci a vzdělávání ústící do vstupu na trh práce s možností podpory formou mzdových příspěvků po dobu 10 měsíců. Podpořeno bude celkem 357 osob z Mostecka splňujících kritérium nedostatečnosti kvalifikace. Všichni účastníci projektu projdou diagnosticko-motivační fází, jejímž výsledkem bude výběr vhodného vzdělávání formou rekvalifikace (nejméně 200 účastníků kurzů) nebo přímý vstup na trh práce. Pro 100 osob bude zajištěno dotované zaměstnání, dalších nejméně 50 osob bude umístěno na pracovní místa nedotovaná.

Projekt „Podpora zaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách Mostecka“ - ÚP Most

Předmětem projektu jsou jak Romové, tak také všichni ostatní obyvatelé definovaných lokalit postižení sociálním vyloučením a stigmatizací. Úřad práce trvá na řešení problému zaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách jakožto problému sociálně ekonomického, nikoli etnického, zejména s ohledem na nemožnost ze statistik určit, kdo je a není Rom. Projekt si dává za cíl umožnit uchazečům a zájemcům o zaměstnání, kteří bydlí ve znevýhodněném prostředí sociálně vyloučených lokalit, začlenit se na trh práce. Komplexní služba, zahrnující diagnostiku, motivaci a vzdělávání, poskytuje rozšířené možnosti vstupu na trh práce s možností podpory formou mzdových příspěvků po dobu 6 měsíců. Podpořeno bude celkem 300 osob z Mostecka, splňujících kritérium nedostatečnosti kvalifikace a podpory pracovních míst takovým způsobem, aby získali zpět či si nově vytvořili návyky potřebné k úspěšnému získání a následnému udržení si kvalitního zaměstnání. Z celkového počtu 400 osob projde rekvalifikacemi 200 lidí. Celkový počet podpořených pracovních míst na dobu 12 měsíců bude 100.

Projekt „Kredit - Sociální ekonomika na Mostecku“ - ÚP Most

Tento projekt usiluje o propojení problematiky začleňování zdravotně postižených s uplatněním sociálně znevýhodněných uchazečů a zájemců o zaměstnání prostřednictvím zavádění principů sociální ekonomiky. Název projektu „Kredit“ (důvěra, hodnota) vyjadřuje přesvědčení o kompetenci znevýhodněných osob být plnoprávními členy společnosti pracovním uplatněním přinášejícím uspokojení jim samým i místní komunitě. Cílem projektu je umožnit začleňování uchazečů a zájemců o zaměstnání se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním na trh práce. V projektu bude 60 osob, z toho 50 projde rekvalifikacemi a podpořeno bude 15 pracovních míst pro 30 osob (na dobu 12 měsíců pro každého z nich).

Projekt „Mikroregiony Mostecka: Budoucnost patří kvalifikovaným“ - ÚP Most

Projekt si klade za cíl intervenovat v geograficky odlehlých částech mosteckého okresu ve prospěch snižování disproporcí v celkové zaměstnanosti okresu. Projekt nachází komplexní řešení pro obce: poradenství, vzdělávání, nekolidující zaměstnání a podporu pracovních míst, stejně jako přípravu projektových manažerů obce. Cílem je snižování rozdílů v zaměstnanosti venkovských a městských oblastí okresu Most. Inovativnost projektu spočívá především v tom, že kromě znevýhodnění v osobnostních či sociálních charakteristikách uchazečů a zájemců o zaměstnání chápe projekt jako plnohodnotné znevýhodnění též bydliště cílových skupin v geograficky odlehlých částech územního celku (okresu). Osloveno bude 300 osob, 165 osob projde rekvalifikacemi a pro 105 osob budou podpořena pracovní místa.

Projekt „Impuls“ - ÚP Teplice

Projekt je zaměřený na dlouhodobě nezaměstnané osoby se ZP. Realizátorem projektu je Sociální agentura, o.s., Ústí nad Labem a nově bylo do projektu zařazeno 41 uchazečů.

Projekt „Překonané bariéry“ - ÚP Teplice

Cílovou skupinou projektu jsou především nezaměstnané osoby do 25 a nad 50 let bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace. Realizátorem projektu je společnost JOB ASISTENT s.r.o., Teplice a nově bylo do projektu zařazeno 79 uchazečů.

Projekt „Sociálně preventivní program pro rizikovou mládež v Ústeckém kraji“ - ÚP Teplice

Projekt určený k podpoře sociálního začleňování mladých lidí ohrožených sociálním vyloučením byl ze strany realizátora (o. s. Mosty - sociálně psychologické centrum, Most) ve druhém pololetí 2010 předčasně ukončen. Do projektu byli zařazeni dva uchazeči.

V.4 Opatření související s hospodářskou krizí

Přetrvávající následky celosvětové finanční a ekonomické krize způsobily výrazný propad průmyslové výroby včetně dopadu na sektor služeb. Většina podniků se tak potýkala, některé ještě potýkají, se závažnými problémy včetně ztráty zakázek, které vedly k omezování výroby a v důsledku toho k organizačním změnám a propouštění zaměstnanců.

Částečná nezaměstnanost (§ 209 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce)

V závislosti na příchodu hospodářské krize na konci roku 2008 začali zaměstnavatelé ve zvýšené míře využívat ustanovení § 209 ZP. Zaměstnavatel, který nemůže přidělovat zaměstnanci práci v rozsahu týdenní pracovní doby z důvodu dočasného omezení odbytu jeho výrobků nebo omezení poptávky po jím poskytovaných službách (částečná nezaměstnanost) a u něhož nepůsobí odborová organizace, má právo podat návrh, aby místně příslušný úřad práce na základě předložených podkladů rozhodl o tom, zda jsou dány důvody pro poskytování náhrady mzdy v nižší částce. Úřad práce rozhoduje ve správním řízení a v případě, že návrhu zaměstnavatele vyhoví, náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši 60 % průměrného výdělků po stanovenou dobu, nejdéle však na dobu 1 roku. Návrh není úředně formalizován a také požadované důkazní prostředky, na jejichž základě úřad rozhoduje, se mohou na jednotlivých úřadech práce lišit.

V roce 2010 vydaly úřady práce v Ústeckém kraji kladná rozhodnutí 66 zaměstnavatelům, kteří mají v kraji sídlo nebo pracoviště. Počet zaměstnanců, kteří byli postiženi částečnou nezaměstnaností, se u jednotlivých subjektů pohyboval v rozmezí od 2 zaměstnanců do několika stovek a celkem se žádosti týkali 5 200 zaměstnanců. Ve srovnání s rokem 2009, kdy bylo vydáno rozhodnutí 200 zaměstnavatelům pro 14 830 zaměstnanců, je to významný pokles, který poukazuje na skutečnost, že část zaměstnavatelů se již s následky hospodářské krize vypořádala a svojí produkci i počet zaměstnanců stabilizovala. Nejvíce byli postiženi zaměstnanci v okrese Chomutov, kde v průběhu roku 2010 požádalo 14 zaměstnavatelů o částečnou nezaměstnanost celkem pro 2 657 osob. Naopak v okrese Ústí nad Labem požádali o vydání rozhodnutí z důvodu částečné nezaměstnanosti pouze 2 zaměstnavatelé pro 74 zaměstnanců. Postiženým zaměstnavatelům byla nabídnuta možnost zapojit se do projektu „Vzdělávejte se!“ určený podnikům v této nebo obdobné situaci.

Projekt „Vzdělávejte se!“ (§ 106 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

V souvislosti s celosvětovou hospodářskou krizí přistoupilo MPSV v rámci programů Evropského sociálního fondu k vyhlášení mimořádných výzev a zahájení realizace nových projektů, zaměřených na zvyšování adaptability zaměstnanců, konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím prohlubování odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů. Výzvy se mimo jiné týkají tzv. individuálních projektů, které jsou řešeny z úrovně MPSV a úrovně ÚP.

Na všech úřadech práce v kraji se v letech 2009 a 2010 realizoval projekt "Vzdělávejte se!", kdy se jednalo o podporu formou poskytnutí příspěvku na úhradu nákladů na odborný rozvoj

zaměstnanců. První fáze projektu realizovaná od 23. 3. 2009 do 30. 6. 2009 byla financovaná z prostředků OP RLZ a druhá fáze, která byla realizovaná od 27. 7. 2009 do 31. 12. 2010, z prostředků OP LZZ. V rámci projektu "Vzdělávejte se!" mohli na úřadech požádat o příspěvek ti zaměstnavatelé, kteří museli přistoupit k omezení výroby ve svých provozech a jejichž zaměstnancům náležela snížená náhrada mzdy podle § 209 zákona č. 262/2006 ZP (částečná nezaměstnanost), nebo ti zaměstnavatelé, kterým počet jejich výrobních zakázek začal vlivem celosvětové krize klesat, ale nechtěli ještě aplikovat ustanovení § 209 ZP. V rámci projektu mohli zaměstnavatelé získat prostředky na realizaci vzdělávacích kurzů pro své zaměstnance. Těm se tak dostalo možnosti účastnit se dalšího vzdělávání, zdokonalit si své odborné znalosti, dovednosti, kompetence v oblasti tzv. obecného vzdělávání a zaměstnavatelé získali prostor pro efektivnější řešení personální situace. Po schválení žádosti dostali zaměstnavatelé příspěvek na úhradu nákladů na vzdělávání zaměstnanců, na náhradu mezd, vč. sociální a zdravotního pojištění a cestovních náhrad, a to po dobu, kdy se jejich zaměstnanci účastnili vzdělávání. Příspěvek bylo možné poskytnout v souladu s pravidly poskytování veřejné podpory.

Ve druhé fázi (27. 7. 2009 - 31. 12. 2010) se v Ústeckém kraji na základě 1 767 dohod zapojilo do projektu 222 zaměstnavatelů, proškoleno bylo 15 074 zaměstnanců a celková vyčerpaná částka z prostředků OP LZZ činila 114 808 798,- Kč. Z uvedeného počtu dohod jich bylo v roce 2010 (2009) uzavřeno se 169 (53) zaměstnavateli 1 240 (527) a proškoleno bylo 9 668 (5 406) zaměstnanců. Celkový objem vyčerpaných finančních prostředků dosáhl v roce 2010 (2009) částky 82 912 886,- Kč (31 895 912,- Kč). V průběhu prvního čtvrtletí 2011 proběhne poslední vyúčtování uzavřených dohod a vyplacení zbývajících vzdělávacích kurzů.

Tabulka 25 - Vybrané ukazatele v rámci 2. fáze projektu "Vzdělávejte se!" v roce 2010

Okres	Počet uzavřených dohod	Počet zaměstnavatelů zařazených do projektu	Počet zaměstnanců zařazených do projektu	Celková hodnota příspěvku
Děčín	147	26	2 132	8 588 626 Kč
Chomutov	595	46	3 750	27 431 552 Kč
Litoměřice	151	24	1 145	11 485 668 Kč
Louny	100	17	1 057	11 342 503 Kč
Most	95	25	487	8 868 727 Kč
Teplice	37	7	208	3 158 934 Kč
Ústí nad Labem	115	24	889	12 036 876 Kč
Ústecký kraj	1 240	169	9 668	82 912 886 Kč

Projekt „RESTART“:

Charakteristika hlavních cílů projektu:

Hlavním cílem projektu je pomoc zaměstnancům podniků, které působí v oborech a odvětvích procházejících strukturálními změnami a které jsou nuceny své zaměstnance propouštět.

Specifickým cílem projektu je zvýšení adaptability propouštěných zaměstnanců pro nalezení nového pracovního uplatnění. Do projektu jsou zapojováni lidé, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání nebo jsou již ve výpovědní lhůtě, ale jsou ještě zaměstnaní. Inovativnost projektu spočívá v zachycení propouštěných osob před jejich vstupem do evidence uchazečů o zaměstnání. Využity budou nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, pro účastníky projektu jsou připraveny poradenské činnosti (individuální poradenské pohovory, speciální školení motivující a podporující účastníky při vyhledávání zaměstnání, rekvalifikace připravující účastníky na profese uplatnitelné na trhu práce).

Zdůvodnění potřeby projektu:

Současná přetrvávající ekonomická situace nutí zaměstnavatele k snižování nákladů. Podniky se musí potýkat se závažnými problémy spojenými se ztrátou zakázek, které vedou k omezování

výroby a v důsledku toho k propouštění zaměstnanců. V současné době jsou zaměstnanci převážně propouštěni v souvislosti s organizačními změnami na základě § 52 odst. a), b) a c) zákoníku práce, popřípadě jejich pracovní poměr končí dohodou z týchž důvodů. Ohrožení nezaměstnaností jsou také zaměstnanci, kteří mohou uplatnit okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance v důsledku nevyplacení mzdy na základě § 56 odst. b) zákoníku práce. Tento vývoj se odráží na vývoji nezaměstnanosti, jejíž míra patří, v okresech zapojených do projektu, mezi jednu z nejvyšších v ČR. Okresy Děčín, Teplice a Ústí nad Labem jsou dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje zařazeny mezi regiony strukturálně postižené či hospodářsky slabé a pro okres Litoměřice byla přidělena přechodná podpora pro rok 2010. Projekt reaguje na potřeby cílových skupin, které mohou být do projektu zapojeny, a umožňuje ÚP se připravit řešit tyto problémy přímo v momentě, kdy nastanou a reagovat na připravovanou propouštění v regionu i na kumulaci propouštění. Projekt je inovativní v tom, že mění stávající zavedenou praxi, kdy nástroje APZ jsou většinou využívány až pro osoby nezaměstnané. Zároveň může být zařazen i jako opatření související s hospodářskou krizí.

V říjnu 2010 zahájil Úřad práce v Ústí nad Labem realizaci tohoto RIP pro okresy Děčín, Litoměřice, Teplice, Ústí nad Labem. Realizace klíčových aktivit projektu začne až od roku 2011.

Projekt „RESTART - Chomutov“

Úřad práce v Chomutově podal žádost o finanční podporu z OP LZZ na tento projekt. Cílem projektu je pomoc hromadně propouštěným zaměstnancům a začlenění těchto osob na trh práce. Projekt je specifický, protože nepracuje s předem danou cílovou skupinou, ale jeho úkolem je zachytit tuto skupinu ještě před jejím propuštěním a evidencí na úřadu práce. Formou ucelené balíčky aktivit - poradenství, rekvalifikace, právní a finanční poradenství, dotovaná zaměstnání apod., chce ÚP v Chomutově podpořit propuštěné zaměstnance a zvýšit možnosti jejich uplatnění na trhu práce. V průběhu realizace projektu od 1. 9. 2009 do 31. 7. 2012 je plánováno umístit a podpořit **250** osob.

Projekt „RESTART - Louny“

Tento projekt Úřadu práce v Lounech se specifickou cílovou skupinou (osoby, kterým hrozí ztráta zaměstnání, nikoli evidovaní uchazeči) je realizován od 1. 10. 2009, a je jedinečnou příležitostí ohrožených zaměstnanců k jejich rychlému a opětovnému zařazení na trhu práce. Účastníci projektu absolvují řadu poradenských a diagnostických modulů, školicích aktivit a rekvalifikací, jejichž hlavním cílem je **nalezení pracovního uplatnění u nového zaměstnavatele**. Plánem Úřadu práce v Lounech je oslovení a zapojení co největšího počtu osob do tohoto projektu, z nichž pro 250 účastníků jsou připraveny podpory u nového zaměstnavatele formou mzdových příspěvků v částce 16 000 Kč po dobu 6 - 8 měsíců. V současné době je do projektu zapojeno 180 osob, z nichž 69 bylo již umístěno na nová pracovní místa. Realizace projektu byla prodloužena do 30. 4. 2012.

Projekt „RESTART - Most“

Projekt je zaměřen na pomoc zaměstnancům, kteří jsou ohroženi ztrátou zaměstnání nebo jsou již ve výpovědní lhůtě. Současná ekonomická situace včetně jejího přímého vlivu na trh práce nutí zaměstnavatele k organizačním změnám a propouštění. V rámci realizace projektu budou mít zaměstnanci těchto firem, žijící nebo pracující na Mostecku, jedinečnou příležitost rychlé reintegrace na trh práce. Projekt je inovativní zaměřením na tuto cílovou skupinu a snahou urychlit nalezení pracovního uplatnění u nového zaměstnavatele. Z 600 oslovených osob projde rekvalifikací 300 a počet podpořených pracovních míst bude 400 u stávajících a 200 u nových zaměstnavatelů.

Mezi další opatření, kterými se úřady práce v celé republice snaží lépe vyrovnávat s hospodářskou krizí, patří např. zpřísněné vydávání pracovních povolení cizincům ze „třetích zemí“, které má za cíl omezit příliv pracovníků převážně z východu ve prospěch propouštěných zaměstnanců.

VI. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ

VI.1 Předpokládaný vývoj trhu práce, včetně celorepublikových a místních faktorů, které ho ovlivňují

V roce 2010 hospodářská krize u většiny zaměstnavatelů zvýšila produktivitu práce a snížila tlaky na růst mezd. To vše se dělo při reálném poklesu výroby. V případě, že nedojde k oživení hospodářství v ČR, nárůst nezaměstnanosti bude pokračovat i v roce 2011. Na její průběh bude mít vliv nízká nabídka volných pracovních míst, hlavně pro uchazeče se základním vzděláním. Je možné, že v období krize zaměstnavatelé u sebe objevili rezervy a tudíž nebudou při zvýšené poptávce přijímat nové zaměstnance, ale využijí stávající.

Na nárůst nezaměstnanosti bude mít vliv, i v letošním roce 2011, příchod nových absolventů na trh práce po skončení školního roku a koncem roku 2011 ukončování sezónních prací.

V oblasti aktivní politiky zaměstnanosti bude tvorba pracovních míst pro umístění uchazečů z rizikových skupin realizována v rámci nástrojů APZ a to financováním jednak ze státního rozpočtu, z Národních i Regionálních individuálních projektů spolufinancovaných z ESF v rámci OP LZZ. Stejně jako v minulosti, bude realizace APZ ovlivněna množstvím uvolněných prostředků pro úřady práce na běžný rok, s vazbou na státní rozpočet a na rozpočet z ESF.

Dalším velmi podstatným nástrojem, který má pomoci ke snížení nezaměstnanosti je Evropský sociální fond (ESF). Jeho hlavním posláním je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů. Realizace jednotlivých projektů ESF se velmi pozitivně projevuje na trhu práce (viz. kap. V.3 Zkušenosti s realizovanými projekty ESF).

VI.2 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Předpokládané varianty možného vývoje nezaměstnanosti jsou uvedeny v následující tabulce. Optimistická varianta počítá s tím, že se v průběhu roku 2011 zhoršující se situace v nezaměstnanosti zpomalí nebo dokonce zastaví především vlivem oživení hospodářské situace. Pesimistická varianta bere v úvahu především fakt, že hospodářská recese bude přetrvávat a situace na trhu práce se nezlepší. Zaměstnavatelé v důsledku dočasného omezení odbytu jejich výrobků nebo omezení poptávky po jimi poskytovaných službách, neobnoví utlumený nábor nových pracovníků. Také připouští možnost hromadných propouštění a eventuálního zániku firem a pracovních míst.

Tabulka 26 - Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období

Očekávaný stav k	mírnější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní	MN v %
30. 6. 2011	58 000	56 300	12,95	61 200	59 400	13,67
31. 12. 2011	60 200	58 300	13,41	63 200	61 300	14,10

VII. DOPORUČENÍ

- Aktivní politika zaměstnanosti je obecně vnímána kladně a má prokazatelnou úspěšnost. Pro maximální využití je potřebné zajistit průběžné informování úřadů práce o všech podstatných skutečnostech týkajících se realizace Národních individuálních projektů a Regionálních individuálních projektů v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Současně s vydáváním nových právních předpisů vydávat včas i metodické pokyny, dbát na jejich srozumitelnost, přesnost, jednoznačnost a také na to, aby je bylo možno bez problémů aplikovat při běžné činnosti úřadů práce. Rovněž průběžně informovat úřady práce o výsledcích ukončených kontrol finančních úřadů a finančních ředitelství, zejména o porušení rozpočtové kázně a doporučit správný postup při realizaci APZ. Odpovídat včas na písemné a e-mailové dotazy ÚP týkající se záležitostí, které je nutné bezodkladně vyřídit, dotazy ÚP a odpovědi SSZ MPSV ihned zveřejňovat na IntraWebu Integrovaného portálu MPSV.
- Zasadovat se o funkční elektronické propojení informačních systémů orgánů veřejné správy, protože vyřizování velkého množství různých dotazů úřady práce velmi zatěžuje.
- Zajistit správnou funkčnost jednotlivých modulů v informačním systému OKpráce a jejich návaznost na OKcentrum, chyby a nedostatky odstraňovat co nejrychleji, provádět včas aktualizace související se změnami právních předpisů. Dále do OKpráce i OKcentra zapracovat možnost statistického sledování vydaných správních rozhodnutí a usnesení v modulu Evidence a PvN a v modulu Statistika.
- Zrušit § 78 ZoZ a zvýšit podporu opravdových chráněných pracovních dílen. Tento paragraf vede k účelové koncentraci OZP v určitých firmách, které stavějí svoji „prosperitu“ pouze na těchto přispěvcích. Současná právní úprava vytváří podmínky, kdy tito zaměstnavatelé nechtějí od zaměstnaných TZP prakticky žádnou práci a o příspěvek se s nimi „dělí“.
I v zemích EU je doporučováno OZP „rozptylovat“ a začleňovat do běžného pracovního prostředí. Smysl mají pouze CHPD, kde jsou upravená pracoviště, dle charakteru postižení a kde je speciální pracovní režim, který respektuje i odlišnou mentalitu OZP. Jako kompenzaci ke zrušenému §78 navrhujeme zvýšení stávající daňové úlevy za zaměstnání OZP každému zaměstnavateli, který zaměstná další OZP nad povinná 4 %.
- Na základě výstupů meziresortní pracovní skupiny (MPSV, MV, MPO) připravit novelizaci právní úpravy práce cizinců - členů družstev a společníků obchodních společností.
- Iniciovat systémové řešení problematiky dluhových pastí a exekucí, které se stávají vážným problémem i pro trh práce (osoby s nařízenou exekucí obvykle nechtějí nastoupit do legálního zaměstnání a preferují nelegální práci s výdělkem „na ruku“, který jim exekutor nezabaví - stále rostoucí počet exekucí tak vytváří příznivé podmínky pro rozvoj černé práce, jejíž potírání naopak patří k současným prioritám MPSV).
- Iniciovat zlepšení informačního systému o pobírání různých druhů dávek ve státech EU, protože jsou stále odhalovány nové případy souběžného pobírání dávek SSP v ČR a různých rodinných dávek v jiných členských státech EU.